

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Abril 2020 | Núm. 356

2 €

DL: ME 407 - 1990

CONFINAMENT HISTÒRIC
RENÉIXER DESPRÉS DE LA PANDÈMIA
AMPLIAR I UBICAR LA BIBLIOTECA
ENTREVISTA: ANTONI GÓMEZ

MANOLO BARRO

S'Ull de Sol

Abril 2020 · Edició Núm. 356

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Foto Nueve, Joan Florit,
Manolo Barro

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com
Publicitat MatasRepartidors: Cristina Barber Rotger,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior i del
Consell Insular de Menorca.Consell Insular
de Menorca

Blanca Ripoll

Cop de fona

En temps de coronavirus

El confinament de malalts a llocs aïllats ha estat una estratègia freqüent des dels orígens de la civilització. Era una forma de marcar l'element perillós per tal d'avançar el bé comú, la salvació de la resta. Molt sovint aquests confinaments no tenien en compte la possibilitat de guariment del malalt, sinó, gairebé exclusivament, la preservació de la comunitat. En temps primaris, solucions primàries.

A indrets aïllats com Menorca, l'arribada de persones amb malalties contagioses implicava l'expansió ràpida i mortal de diverses epidèmies, en un territori poc poblat per naturalesa. Això va fer que s'escollissin espais com la petita illa a l'entrada del port de Maó, Llatzeret, que al segle XV va servir per fer passar les quarantenes a passatgers i tripulants de vaixells.

Avui, segle XXI, cada casa és un Llatzeret. Això sí: no només per preservar la comunitat, sinó també per preservar-nos a nosaltres mateixos. No només per aïllar els elements malalts, sinó també per guarir-los. La veterania és un grau, encara que de vegades l'espècie humana no mostri galons en aquest sentit.

Cada casa, cada habitació, són un petit llatzeret. Completament equipats –que no calgui la llum elèctrica, que no s'acabin els megues d'internet-, ben proveïts a supermercats i botigues. Espais on, de cop, recuperem el contacte amb l'avorriment, amb el pas del temps sense omplir. Un no-res que, per desconegut, ens fa por i ens angosta. I alhora, un llatzeret on hem de fingir una mínima normalitat: teletreball, classes en línia, gimnàs en línia, ioga des del menjador.

Però res és normal i tot és excepcional encara que disfressem allò que ens envolta. És excepcional no poder abraçar la gent que ens estem, excepcional no poder sortir al carrer més que en comptades ocasions, excepcional la solitud forçada, la companyia 24h forçada també.

I en temps excepcionals, observem fenòmens excepcionals. Com en tota situació de crisi, surt el millor i el pitjor de cadascú de nosaltres. Gestió comunitària: l'èpica d'hospitals i serveis socials; voluntariat de tota casta, que tracta de salvar les limitacions de molts veïns; més contacte que mai a les xarxes socials, que no havien estat mai tan socials com ara; classes mitjançant pantalles d'ordinador per brindar una mínima rutina, una finestra oberta a la curiositat i a l'aprenentatge; botigues locals, productors locals, que de cop se'ns apareixen com imprescindibles, la mà que ens alimenta; i el món de la cultura, que ha agafat les regnes de la seva funció primordial: ser bàlsam en temps difícils, connectar-nos amb allò que ens fa ser humans.

I tants i tants de petits herois que fan d'aquests llatzerets espais més segurs i habitables.

I sense judicis de valor, ni mirades cíniques, em demano: serem capaços de recordar totes aquestes lliçons quan tot això passi? Serem capaços de seguir comprant a les botigues del poble? Anirem a comprar llibres, entrades de cinema, de teatre, de concerts... quan ara ens estan fent passar hores bones en bona companyia? Anirem a donar-nos totes les abraçades, totes les besades, que ara no ens podem donar?

Com va dir-me una amiga: Tot això passarà... "Confinement" en mi?
Força, calma i salut a tothom

Redacció

Editorial

Renéixer després de la pandèmia

El covid-19 retrata el nivell de l'estat

Les generacions actuals haurem de passar per una experiència que no ens hauríem imaginat mai. El nombre de víctimes serà molt dur, moltes vides s'hauran acabat quan encara no els tocava. I també haurem d'enfrontar dificultats econòmiques no previsibles, però aquestes encara podran tenir remei, si ho fem bé. Les morts no.

La generositat dels sanitaris ha estat el millor. El pitjor és que s'ha posat de manifest que som lluny de tenir un estat prou eficient i intel·ligent. Durant dècades hem estat més frívols i més falsos del que exigia el rigor. Hem seguit dirigents mediocres. I quan venen mal dades manca ciència, organització, caps preparats, mitjans i humilitat per saber-se corregir.

En tot cas, la vida haurà passat per una experiència que potser ens farà reflexionar sobre moltes coses.

La supèrbia occidental someia quan va esclatar l'epidèmia a Wuhan. Les famílies benestants de Madrid se'n van anar de vacances al Llevant quan es decretà l'alarma. Catalunya confinava la comarca d'Igualada mentre que la Comunitat de Madrid, que era el focus principal, es resistia a impedir les escapades. Catalunya demanava reiteradament el confinament total de Catalunya. Menorca també. Però el govern central s'erigia en director centralista quasi únic i ho negava, mentre el problema desbordava Madrid, que era allà mateix. Al final acceptava aïllar les Balears. Catalunya no, i es convertia en un altre focus.

Només per probabilitat estadística, Madrid i Barcelona tenien tots els nombres de convertir-se en focus i no van ser confinades. Fa anys que vivim de les aparences. El futbol, l'assistència social, les televisions ximpls i els viatges de l'Imerso sostenen un règim caduc al servei d'unes minories benestants del Madrid més caspós i ric. Ens hem de salvar junts... Si al centralisme no li va bé, tampoc als altres. I al final allò que més haurà servit hauran estat les mesures dels governs territorials.

Un desastre econòmic. Des del primer moment s'havien d'aïllar els territoris que podien funcionar autònomament, uns no havien d'infectar els altres. A mesura que en un territori es controlava l'epidèmia, s'havia de reprendre la producció. Ha reaparegut el règim que va socialitzar les pèrdues de la banca amb els recursos de tots; que es va repartir les empreses públiques; que es contracta obra pública innecessària amb corrupteles de tot tipus que han finançat els partits que els serveixen. És el règim dels alts càrrecs de l'estat,

que manen més que els diputats elegits pel poble, però que configuren un estat que va de coix de coix.

En paral·lel durant les mateixes setmanes hem assistit a la caiguda de tot el muntatge teatral del rei "campechano",

intocable i venerat amb devoció per la premsa espanyola a qui els fons públics per la corona han mimat per promocionar-lo durant 40 anys amb els doblers de tots. L'exemple de la concòrdia era un comissionista, un constructe fals de les essències del país. Hi havia molta gent que havia advertit sobre el personatge amb prou temps, però eren difamats de poc espanyols. Ara els juancarlistes que ho sabien tot, callen. Hi havia molt de pastís repartit, que omplia boques i butxaques.

És l'hora d'un estat modern i democràtic de veritat. D'abandonar el llast del segle XIX. De fer un estat deslligat de les herències del franquisme. És l'hora que els ciutadans obrin els ulls i s'alliberin dels missatgers falsos.

Ara és urgent que l'economia rutlli. Hi ha marge per optimitzar recursos. Dins l'excepcionalitat del moment hi caben algunes mesures com:

- Impedir la deslocalització i refugi dels capitals espanyols en altres regions del món.
- Derogar l'obligació que tenen els ajuntaments de prioritzar la devolució de deute als bancs.
- Desburocratitzar el país per un mesos. Tot el temps i l'energia dedicades a la burocràcia representen milers de milions, no ens ho podem permetre ara. Índia produeix sense les suposades seguretats que justifiquen la burocràcia espanyola, i ara importa produir més que no garantir.
- Descentralitzar quasi totes les decisions, cada territori optimitzarà millor els recursos i afegirà valor a les iniciatives.
- Acordar una treva prou llarga de les exigències en llicències d'obra, d'activitat, i de creació d'empreses.
- Derogar mesures fiscals perquè fluesquin capitals des de l'economia submergida.
- Posar en joc els fons privats aparcats en els fons d'inversió mitjançant la conversió en deute públic.
- Crear comissions locals d'experts per al renaixement de l'economia.
- Transferir recursos dels ajuntaments a la societat civil, que els dinamitzarà més ràpidament.
- Ajornar tots els pagaments d'impostos de les rendes mitjanes i baixes.

Foto: Manolo Barro

Antoni Gómez (metge)

I va arribar el desastre

El mes de febrer vaig escriure un article comentant els estralls que feia el "coronavirus" a la Xina, i com estàvem davant d'un escenari complex i desconegut i profetitzava que epidèmies a llocs tan llunyans com la Xina es podien escampar amb facilitat arreu del món.

Quan vaig escriure, tot just fa dos mesos l'article, només hi havia tres casos diagnosticats a França, però cap mort. Avui, només al nostre país tenim més de 40.000 persones diagnosticades i més de 3.000 morts atribuïbles al coronavirus. Quin desastre!

Des de l'any 1918, el món no s'havia enfrontat a una pandèmia tan greu i mortífera.

La grip del 1918 era un virus hemorràgic (que produïa hemorràgies a diverses parts del cos) i va causar només al nostre país 250.000 morts. Però encara que les dues pandèmies tinguin similituds quant a propagació, la del 1918 va afectar preferentment joves adults, respectant els infants i els més vells, però a causa de les seves característiques patològiques, i sobretot per l'incipient sistema sanitari, la mortalitat va ser molt elevada.

La pandèmia del coronavirus posa a prova el nostre sistema sanitari, els nostres professionals i la població en general.

El sistema sanitari espanyol està considerat com un dels millors del món, per cobertura i competència tècnica, però es veu desbordat per l'acumulació de casos que necessiten assistència a la UCI a causa de les complicacions respiratòries. Encara que només un 20% del infectats presenten

síntomes, i un % més petit necessitarà anar a la UCI, es creu que es necessitaria ampliar per tres el nombre de llits de la UCI si es vol estar preparat per afrontar el que ve. En el cas de Menorca, açò suposa passar dels set llits que tenim actualment a prop de vint. Encara que desitjaria que no fossin necessaris, hem d'estar tranquils, ja que al Mateu Orfila ja reconverteixen una part de l'hospital en UCI i poder comptar amb els llits suficients.

Però és precisament el 80% de la població que desenvoluparà la malaltia sense símptomes, la que s'ha de quedar a casa per no transmetre-la a persones amb sistemes immunitaris febles: diabètics, reumàtics, oncològics i pacients amb problemes respiratoris. I és a aquesta població a on van dirigits els esforços de tots els governs, en decretar l'anomenat "estat d'alarma" a fi d'evitar un contagi massiu.

Vull aprofitar per demanar als qui encara desafien les recomanacions de quedar a casa i surten al carrer o no es protegeixen la boca i el nas, que pensin que ens hi esteim jugant molt. Si s'estimen son pare o sa mare, o la seva família, és hora de quedar a casa, rentar-se les mans, i emprar mascarates per anar a comprar o relacionar-se amb els altres!

Estic preocupat i trist, i voldria que quan llegiu aquest article ja estiguem en la corba descendent de casos i morts per coronavirus. Els epidemiòlegs ens diuen que a final de maig aquest malson podria tenir el seu final. Així voldria que fos, i que tots i totes fóssiu amb nosaltres per celebrar-ho.

Una abraçada a tots.

Redacció

Prensa i edició local, de Gracià Sánchez

El passat 29 de novembre es va celebrar la XIX Diada de la Premsa Local de Menorca (APLM) a la Sala Albert Camús de Sant Lluís. Aquell dia, l'APLM va convidar a parlar sobre les revistes locals a Gracià Sánchez, director de la revista *Punt Informatiu Pollença*, responsable d'El Gall editor i president del Gremi d'Editors de Balears.

Aquest mes els lectors de totes les revistes de l'Associació de Premsa Local de Menorca (*El Iris*, *s'Auba*, *s'Ull de Sol* i *Xerra i Xala*) podran llegir el que ens va contar aquell dia Gracià Sánchez.

La iniciativa consisteix a editar un fulllet amb la intervenció de Gracià Sánchez i fer-ne un encartament en totes les revistes associades de l'APLM. D'aquesta manera, des de l'APLM es vol donar difusió tant de l'acte realitzat el passat novembre com

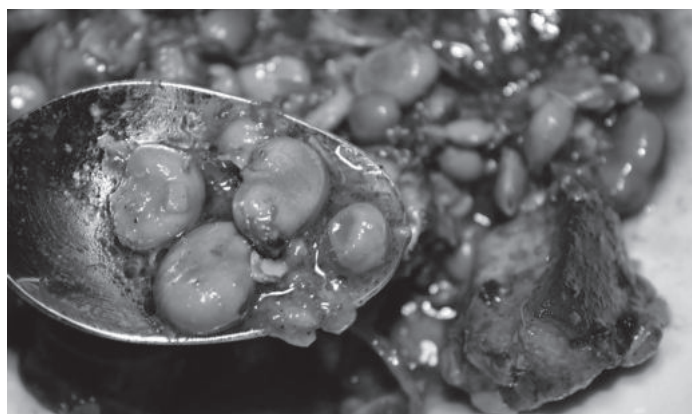
de la realitat que ens toca viure avui als mitjans de comunicació social més pròxims als lectors de cada poble.

Gracià Sánchez va dibuixar la realitat de la premsa forana mallorquina, va destacar la importància de les revistes locals com a conservadores de les paraules i la memòria dels pobles, i la tasca que fan quant a la divulgació de la informació local, l'incentiu a la investigació de temes locals, la normalització lingüística del català i la difusió cultural, entre d'altres aspectes.

La segona part de la seva intervenció la va dedicar a la producció editorial d'El Gall editor, una editorial que amb el pas del temps, impulsada des de fa més de vint anys, ha duit a terme la publicació de més de 400 títols.

Pere Reure

Faves

Vaig convidar a dinar una coneguda i, de primer, vaig cuinar faves ofegades. Em va dir que a ca seva no havien menjat mai faves perquè sa mare, que és francesa, ho considerava un menjar poc refinat, propi de les classes baixes, de les que estan en contacte amb la terra i mengen allò que la terra treu. La seva família té un negoci turístic i, pel que em contava, fan cuina internacional.

Aquest comentari em va fer revenir imatges de la pel·lícula *Paràsits*, del sud-coreà Bong Joon-ho, que ha obtingut enguany l'Òscar a la millor pel·lícula. Ens parla, entre altres coses, de la lluita de classes, del desig que tenen els pobres d'assolir les maneres i els béns de les classes més altes. La coreana és una societat molt competitiva, amb gent que pot arribar a treballar fins a 18 hores diàries. Allà, la beguda nacional és el soju, com aquí el gin. La gent beu i beu fins a caure inconscient. Un dels subtils missatges que planteja el film és quina olor fa la pobresa. És una pregunta inquietant perquè insinua que, encara que un pobre vesteixi bé o es posi desodorant, acabarà per pudir. No record gaires olors de la infantesa, però una que sí guard a la memòria és la que t'arribava quan entraves al pati franciscà de sa Lluna, on s'agombolaven famílies senceres dins d'uns habitatges que avui ja són història. En aquell espai s'ensumava la pobresa.

A les nostres societats, suposadament riques, la pobresa s'amaga, és més difícil de veure-la. No obstant, el VIII informe Foessa de Càritas Espanyola del 2019 assenyala que el nombre de persones en exclusió social a Espanya és de 8,5 milions, el 18,4% de la població, un 1,2% més que el 2007, abans de la crisi. Organitzacions com Oxfam o Càritas duen temps avisant sobre els efectes de la desigualtat i sobre el paper de determinades idees i polítiques públiques. La incomoditat que suscita el tema és directament proporcional al seu grau d'aparició als mitjans de comunicació. Arran de l'actual crisi provocada pel Covid19, s'ha comentat que el nostre país ha estat, de l'OCDE, el quart començant per la coa a rebaixar la inversió sanitària en els darrers anys. Un criteri per saber si una societat és rica o pobra seria constatar el nivell de prestació sanitària, educativa, assistencial, a què tenen accés els seus ciutadans i ciutadanes. Idò bé, aquesta pandèmia sanitària que vivim ha fet aflorar les mancances del Sistema Nacional de Salut, que, malauradament, no és

uniforme a tot l'Estat sinó que va variant en funció de cada comunitat. És més evident que mai en la comunitat de Madrid, que, amb una renda per capita que suposa el 135% del PIB del país, veu com les enormes retallades i privatitzacions que els governants conservadors d'aquell territori han duit a terme en els darrers lustres es cobra, ara, una factura molt cara. I, mentre, un dels grans beneficiaris d'aquestes privatitzacions, l'empresari asturià de la sanitat privada Víctor Madera, ha reinvertit els guanys obtinguts en la compra de llocs menorquins tan emblemàtics com Son Ermità i Binidelfà a Ferreries; Santa Anna, Torre del Ram, Son Vivó o Son Vell a Ciutadella; Son Rubí i Tirant Vell a Mercadal... i, per acabar, també ha comprat l'illa d'en Colom. Deixarà el senyor Madera la seva illa per tal que les autoritats madrilenyes hi duguin els seus empestats? Fora broma.

Per al pensament conservador, la lògica puritana de l'esforç fa que opinin que els pobres ho són per vessa o perquè no treballen prou i, per tant, no donen suport a polítiques que aspiren a una major redistribució de la riquesa. Als EUA, aquest pensament s'aplica invariablement de forma dramàtica. L'*Obamacare* va ser un miratge temporal. En aquest costat de l'Atlàntic, la deriva va començar quan la democràcia cristiana, assentada en uns valors sòlids, transmutà en un liberalisme que ho deixa tot en les mans autorreguladores del mercat. Va començar en molts països el desmantellament de l'estat del benestar, que, aquí, entre nosaltres, fins i tot en les seves pitjors versions, ofereix unes cobertures infinitament majors que les que pot somiar qualsevol nord-americà.

La idea que ser pobre és una actitud i que cada individu té en les seves mans les regnes de la seva vida ha anat calant en bona part de les societats occidentals. I per veure de quines dimensions és la pobresa existent avui al nostre país, el 14% de les persones que treballen estan en situació d'exclusió social per la precarietat dels contractes. Tenir feina no és sinònim d'integració social. Un de cada tres contractes temporals dura menys de set dies i el 14% de les persones que treballen només aconsegueix sobreviure i està en situació d'exclusió. Una dona necessita treballar 1,5 hores més al dia per guanyar el mateix sou que un home i si aquesta dona és immigrant, dues hores més. "Culpabilizar a la persona es el mejor camino para excluir a la sociedad de la responsabilidad conjunta de solucionar un problema", afirma Borja Monreal en el seu llibre *Ser pobre*. Aquest llibre es refereix a països on l'Estat és pràcticament inexistent. Per açò mateix, on el tenim, val la pena explorar vies per a recuperar un alt grau de justícia social.

Quan era al·lot, m'agradava pelar faves. Abocàvem el perol damunt la taula i acabava amb els dits negres. Després que aquesta amiga em digués açò, em va entrar una sensació de pobresa que només he aconseguit de superar quan he pensat que tenc l'hospital Mateu Orfila a només dotze quilòmetres.

Redacció

Ampliar i ubicar la Biblioteca

Foto: Manolo Barro

La Biblioteca Municipal necessita créixer i modernitzar-se i la seu de la UIB també necessita ampliar les seves aules, els espais actuals de la biblioteca ho permetrien fàcilment.

Les biblioteques no són equipaments que hagin passat de moda, a l'inrevés. La digitalització de la vida podria fer pensar que les biblioteques ja no tindran utilitat. Però l'experiència dels països més avançats ens indica tot el contrari. S'han d'adaptar a les necessitats modernes i desenvolupar funcions per a la societat present. Són focus imprescindibles de culturització. A les universitats són els espais més concorreguts. No hi pot haver culturització real de la població sense biblioteques del segle XXI.

No oblidem que l'esquerda digital i cultural és i serà un dels elements de separació i desigualtat entre les persones. Les famílies amb mitjans culturals a casa podran oferir més oportunitats i resultats al seus fills que les que no els tinguin. I els habitatges cada vegada fan i faran més distinció entre els que podran acollir espais i ambients per a la

cultura i els que no. Qualsevol persona que a casa no tenguí espai i temps per a la cultura ha de tenir un espai públic molt digne que li permeti accedir a les millors oportunitats de progrés per mitjà de la cultura.

Convé que la seu de la UIB cresqui com més prest millor. L'ampliació de les oportunitats de formació universitària a Alaior no pot tenir altra cosa que conseqüències beneficioses, per tant, hauria de ser fàcil. Les dependències de la biblioteca són annexes a la seu, fàcils d'habilitar.

Tot açò implica ampliar la biblioteca i ampliar la seu de la UIB. Com i on és un debat que volem encetar amb prou temps per tenir en compte els millors arguments, abans que la política tenguí l'oportunitat de precipitar-se també en aquest tema i decidir qualsevol fórmula només amb previsions electoralistes. Per açò publicam les consultes que hem fet a persones diferents, a fi de madurar els arguments.

Joana M. Garau Sobrino
 Coordinadora de la Xarxa de Biblioteques de Menorca

La Biblioteca necessita més personal i més espai

La Biblioteca Pública d'Alaior està integrada dins la Xarxa de Biblioteques de Menorca (XBM) des que aquesta es va crear, l'any 1985, juntament amb les altres biblioteques públiques de l'illa. Formar part d'un sistema bibliotecari en xarxa implica la cooperació entre centres i la gestió i direcció tècnica pel Servei Coordinador de Biblioteques, òrgan insular d'assessorament i suport a les biblioteques. Amb aquesta organització, es garanteix l'equilibri territorial i la qualitat del servei en el sistema de lectura pública de Menorca, així com l'accés de tota la ciutadania a la informació, el coneixement i la cultura.

El funcionament de les biblioteques de la XBM, està regulat pel Reglament insular de la Xarxa de Biblioteques de Menorca (2001) i supeditat a la Llei 19/2006, de 23 de novembre, del sistema bibliotecari de les Illes Balears.

Aquesta llei s'ha desenvolupat en alguns instruments normatius, com els Paràmetres bàsics de biblioteca pública de les Illes Balears i el Mapa de lectura de Menorca (2011). Ambdós documents ens permeten planificar i desenvolupar els serveis bibliotecaris de l'illa. En definitiva, són el full de ruta que el personal bibliotecari de cadascun dels municipis de Menorca va emprar per elaborar el seu Pla de biblioteca.

La planificació de les necessitats del municipi en matèria de biblioteques, van ser recollides al Pla de Biblioteques d'Alaior, l'any 2015 (vegeu <http://www.bibliomenorca.net/contingut.aspx?idpub=16581>). A continuació, en farem cinc cèntims, ja que encara no s'han resolt i cal abordar-les el més prest possible.

La biblioteca va ser creada per l'Ajuntament d'Alaior l'any 1945, i actualment dona servei a una població de 9.065 habitants. Totes les dades que es faciliten es refereixen a l'any 2019.

La biblioteca compleix alguns dels paràmetres definits a les normes, com ara l'horari d'obertura al públic, establert actualment en 37,5 hores setmanals.

Així mateix, disposa d'un fons de 21.373 volums, entre llibres, revistes i audiovisuals, el que fa un total de 2,36 volums per habitant, la segona taxa més baixa de Menorca. En el moment d'escriure aquest article, la biblioteca està fent inventari i esporgant el seu fons, de forma que, en finalitzar, disminuirà el total de documents.

Pel que fa als altres indicadors, la biblioteca d'Alaior se situa per davall del que estableixen els Paràmetres i el Mapa de lectura.

A la biblioteca hi fan feina dues persones: la directora, que treballa mitja jornada, i l'auxiliar de biblioteca, que ho fa a jornada sencera. Per dirigir i gestionar aquest equipament és necessària una jornada sencera. La normativa ens assenyalava que per atendre el servei a una població de més de nou mil habitants, cal el triple de personal: la directora i tres

auxiliars a jornada sencera, més un auxiliar a mitja jornada.

La nostra proposta per pal·liar aquesta situació de forma mínima i immediata, és l'ampliació a jornada sencera de la directora. A més, en el termini màxim de dos anys, s'hauria d'incorporar a la plantilla un auxiliar més, sumant així, un total de 3 treballadors.

Tot servei ha de comptar amb personal qualificat i suficient per a les funcions que li són assignades. En cas contrari, les repercussions són la sobrecàrrega de treball i l'estrès per dur-lo a terme.

D'altra banda, les infraestructures també són insuficients. La superfície útil de la biblioteca és de 192 m², enfront dels 768 m² que hauria de tenir, ben bé una quarta part del total. Com a conseqüència, els llocs de lectura són inferiors a allò desitjable.

La biblioteca ocupa la planta baixa de Can Salort, que comparteix amb l'extensió de la UIB. Una ampliació en aquest sentit és poc probable, ja que la universitat necessita l'espai que ocupa. A més, la biblioteca es compon de diversos espais petits, amb barreres arquitectòniques i no disposa d'una sala d'activitats, despatx, sala d'estudi ni magatzem.

L'alternativa més viable és un edifici de nova planta o un d'existent rehabilitat. El model tradicional de biblioteca ha quedat obsolet, així com els edificis que l'allotjaven. Les biblioteques han de tenir prou capacitat com per delimitar les àrees segons els diferents usos i públics, i han de ser fàcilment adaptables a les noves funcions que desenvolupen. A més, no només han de comptar amb espais separats entre adults i infants, sinó també un de diferenciat per als joves, si no volem perdre'ls com a lectors.

Des que va començar el nou segle, l'avanç de les tecnologies ha provocat canvis notables en l'ús i el consum de la cultura. Tant les fonts d'informació, com la lectura o l'aprenentatge, han adoptat nous suports i les biblioteques s'hi han adaptat per donar resposta a les noves demandes socials, pal·liar la bretxa digital i oferir nous serveis.

La biblioteca pública ha de seguir proporcionant els serveis bàsics, com l'accés a la informació i el coneixement universal, el préstec de documents (en paper i digital), la prescripció lectora, el suport a la formació i l'autoformació. Però també ha de ser un centre de referència per a la comunitat i un punt de trobada que faciliti la cohesió i la inclusió social dels seus membres.

Esteim convençuts que la Biblioteca Pública d'Alaior compleix a bastament aquesta premissa, però no per açò hem d'ignorar la realitat d'un dels serveis millor valorats per la nostra societat.

Redacció

Arguments de cara a la nova Biblioteca

Tiago Reurer, regidor de cultura

L'emplaçament de la Biblioteca no té perquè canviar

Quina/es prioritats té la biblioteca avui?

Les prioritats d'avui són moltes, van canviant per moments. En aquests moments passa per davant de tot donar resposta a la crisi sanitària que causa morts a tots els països, i el nostre no és una excepció; ens fan falta molts mitjans, a més d'estar sense vacunes. Ara toca estar en situació d'alarma i fer feina a casa. A ben segur, després d'aquesta terrible malaltia vindrà una altra passa que hauré de superar amb un gran esforç i entusiasme. Una vegada més, els més petits sofriré totes les conseqüències, que sols superarem si estem preparats per al gran canvi social i laboral que ens reserva el futur.

On seria el seu nou millor emplaçament?

Com deia abans les prioritats canvien, però l'actual emplaçament de la biblioteca municipal no té perquè canviar. La biblioteca està situada en un lloc cèntric i des de l'Ajuntament hi hem fet una inversió constant per tenir totes aquelles millores que a dia d'avui es necessiten. Abans d'acabar l'estiu es van instal·lar i posar en marxa bondes de calor per condicionar una temperatura agradable a l'hivern

i compensar la calor a l'estiu. Per altra banda s'ha renovat el mobiliari de l'àrea infantil; precisament en aquest espai, l'any 2017 es van invertir 30.000 euros aportats pel Consell Insular de Menorca i l'Ajuntament d'Alaior: vam traslladar la zona de lectura de premsa a un espai més reservat, vam guanyar espai per a la zona infantil, es van eliminar barreres arquitectòniques a dins la biblioteca, a més d'instal·lar un nou aparador per atendre els usuaris i vam repintar tota la biblioteca. També hem instal·lat una pantalla desplegable a la zona d'estudi per facilitar la realització d'actes culturals a la biblioteca. Recentment, amb el suport del Consell Insular de Menorca, s'ha instal·lat un sistema per comptar els usuaris que utilitzen la biblioteca.

Quines característiques i funcions hauria de tenir la nova biblioteca?

La vida actual d'una biblioteca, igual que la de qualsevol activitat, és de canvis constants, i aquests dies així ens ho demostren, i no tenen a veure amb el seu emplaçament. Sí que és veritat que necessitam més informació per afrontar el canvi digital i treballar per donar més difusió de totes les activitats que fa la biblioteca. Tenim bons professionals que dins aquest departament fan feina amb il·lusió i, en definitiva, la responsabilitat del càrrec m'obliga estar pendent d'aquestes millores.

Junts per Lô: Imprescindible per a les oportunitats culturals

Considerem que la Biblioteca Municipal d'Alaior precisa de més espai i també més diversificat, cosa que permetria ampliar oferta alternativa i diferenciar espais per a usos diferents. Cal que compti amb un espai de calma, però també precisa donar resposta a aquells fillets i filletes que necessiten un espai ampli on poder reunir-se per fer treballs en grup, en un context social on els habitatges són cada cop més petits i limitats, perquè les rendes de molta gent treballadora no donen per poder disposar de cases més grans. Així, també considerem que la biblioteca ha de ser un espai prou versàtil com per poder acollir activitats alternatives al seu interior i fer créixer l'afluència de persones que s'hi acostin amb motivacions diferents. Açò demana una estructura adient que ho possibiliti.

També resulta indispensable que l'espai d'estudi i biblioteca de la UIB pugui créixer i sembla evident que ho faci on és l'actual biblioteca municipal. Som ben conscients que l'emplaçament de l'actual biblioteca és molt bo i, per tant,

cal trobar un espai prou emblemàtic i cèntric que sigui fàcilment accessible per a tots els usuaris.

Diferents emplaçaments s'han posat damunt la taula, com l'espai que ocupa actualment el supermercat de la plaça, l'antiga escola laica (cas Quintanes) al carrer des Banyer...

Potser el Convent de Sant Diego, a l'espai que es guanyaria si s'adquirissin els immobles que envolten l'edifici (adquisició que està pressupostada i aprovada amb fons d'impost turístic), seria un indret ideal per planificar una biblioteca, en el centre històric i en un edifici emblemàtic que s'ompliria de vida amb un equipament així. Caldria veure si les dimensions podrien ser adequades i estudiar la proposta tècnicament.

Amb tot, creim que la biblioteca és un equipament imprescindible per democratitzar el saber entre tota la població i és, endemés, un guany de la democràcia que cal fer créixer i potenciar. I açò no podrà ser si no es disposa d'un equipament adequat que ho faci possible. És necessari prendre decisions al respecte.

Serafí Pons Barro: Per un espai nou del segle XXI (Usuari)

Necessitats que té actualment.

- Està obsoleta. Falta d'espai, mescla de seccions, seccions sense espai o espai insuficient, porta d'entrada no hauria de ser directa a la biblioteca.

- Obertura d'horari total, nit inclosa: les vacances de Nadal i Pasqua i estiu. Els estudiants que retornen no poden disposar d'aquest servei.

- Absolutament necessari transitar ràpid cap a un edifici que s'adapti a tots els canvis que ens porta i portarà cada dia més aquest segle XXI. No fer-ho és quedar al marge de l'autopista del món actual.

Què hauria de tenir en compte una possible ubicació nova?

- El claustre franciscà de Sant Diego no serveix. El convent era un edifici únic que s'havia de rehabilitar.

- Sòl nou per edificar, mínim 3.000 m². Edifici actual fet de materials sostenibles: cristall (vidres), acer, llenya. Energèticament totalment autosuficient. Eficient i eficaç. Envoltat d'espai verd, dissenyat per experts (arbres fulla caduca i perenne).

Quines característiques ha de tenir una biblioteca nova?

- L'edifici tindrà mínim o tot el solar en planta baixa (disseny connectat amb el jardí) o alternativament dues o més

plantes (sense ascensor) amb rampes de disseny universal. Una planta exclusiva només de llibres. Sales/la insonoritzada per interpretar i fer música (grup o individual). Fons de partitures. Cal tenir en compte que l'usuari ha de ser ciutadà actiu que està per l'aprenentatge permanent. Aquí es podrà expressar lliurement creant. Els ciutadans hi podran organitzar les seves pròpies activitats. Els espais de segona planta seran sense parets ni columnes. Els vidres deixaran passar la llum. Espais amplis, diàfans i càlids; còmode tant per a l'estiu com per a l'hivern.

- Contindrà possibilitats de: llibres, autollibres, CDs, pel·lícules. Racó per cafeteria i tertúlia/trobada (independent perquè no molesti). Ha de ser lloc per: treballar, estudiar o dedicar el temps lliure a continguts significatius.

- S'organitzaran tallers per a cursos o per executar tasques com disseny de roba i d'altres objectes amb finalitat formativa, laboral o d'oci, individual o en grup.

- Finalitat: explorar, estudiar, llegir, relaxar-se.

- Eines: llibres, ordinadors, tabletas, i dispositius diversos, sales amb impressores 3D, sales de realitat virtual. Màquines de cosir.

- Objectiu: fomentar la creativitat del ciutadà.

- El personal laboral ha de respondre al nou edifici i als seus nous usos.

Marga Pons i Dolors Garcia: Sobre les necessitats de la Biblioteca actual (Grup de lectura)

Personal i horari

- Les dues persones que hi treballen haurien de fer jornada completa. S'ha de valorar que fan molta feina, donen un molt bon servei i tenen un tracte proper i de bona disposició.

- Incorporar més personal per tal d'ampliar l'horari al públic, tant el matí com el vespre (9-14 h i 16 -21 h), inclosos els dissabtes. Horari nocturn per als estudiants en temps d'exàmens.

- Ampliar el servei de voluntaris. Bústia de suggeriments.

Espai i instal·lacions

- Manca una sala per a activitats: presentació de llibres, grup de lectura, tallers, etc.

- Separar l'espai dels ordinadors de les altres sales. Més temps per a l'ús dels ordinadors (mitja hora es insuficient per a qualsevol tasca).

- Més espai per a la sala de premsa i revistes. Sala separada per estudi i lectura en silenci.

- Major oferta de novetats —novel·la— i revistes de divulgació científica.

Nova biblioteca

Possible emplaçament.

- Cas Corbo. També podria acollir altres serveis culturals. Disposa de pati per fer activitats a fora.

- Edifici es Banyer. Si el Centre de Salut s'emplaça a un altre edifici.

- Convent de St. Diego.

- Antiga fàbrica Timoner España (derruïda).

- Ha de ser un emplaçament amb accés fàcil i que compleixi la normativa de barreres arquitectòniques.

Espai i instal·lacions per al futur

- El que hem indicat per a la biblioteca actual ja pot servir per a una biblioteca nova.

- Criteri general: els espais o sales de les diferents activitats han d'estar ben diferenciats. Ha d'haver-hi prou sales perquè els usuaris puguin fer les seves activitats sense molestar ni ser molestats per la proximitat d'altres activitats.

A més:

- Sala per fer feina en grup. Espai infantil prou gran. Llum natural. Espai per a pauses: cafè, te... Major oferta de llibres en diverses llengües per facilitar l'aprenentatge multilingüe. Cursos i tallers gratuïts. Intercanvi i venda de llibres de segona mà.

Miquel À. Marquès

Fotos: Manolo Barro

Imprescindibles en la pandèmia

Des del passat 15 de març Alaior combat el COVID-19 des de diversos fronts.

Coordinats pel Consell, voluntàries de Pons Quintana, Homers, Ria i Jaume Mascaró, per torns, van treballar al poli-esportiu de Maó per elaborar material sanitari destinat a l'hospital. Pel reial decret-llei de 29 de març es va desmuntar el taller.

Pons Quintana des del primer moment es va oferir a elaborar el material necessari, primer a Maó i ara a Alaior. En coordinació amb l'Ajuntament, l'equip format per Santi i Magda Pons-Quintana i Nando Palliser han organitzat l'elaboració de mascaretes amb el personal voluntari a la pròpia fàbrica.

Durant la primera setmana d'abril, a través d'un contracte amb l'Ajuntament i amb el suport de les treballadores voluntàries, han elaborat mascaretes per a qui les necessiten (repartidors, personal municipal i de Creu Roja). Des de la fàbrica preparaven el material per a persones anònimes que n'han elaborat a ca seva, protecció civil els duia el material i en recollia les ja elaborades.

Per altra part, aquestes setmanes diversos comerços ofereixen els serveis bàsics als alaiorencs. Molts d'ells apareixen en aquest reportatge. Hem parlat amb catorze d'ells per conèixer la situació actual.

Quant a horaris, uns pocs mantenen l'horari normal d'obertura mentre la resta l'han reduït o adaptat. Alguns ens comenten que s'adapten a la situació de cada setmana. Podria ser que quan aquesta revista surti al carrer hi hagi nous canvis en els serveis oferts pels comerços a causa de noves decisions del govern.

Sobre el proveïment de queviures i altres productes, ens confirmen que en general els negocis són proveïts de tots els productes demanats. Es donen casos puntuals en què materials com webcams, tinta d'impressora i productes d'higiene com lleixiu i desinfectants són més difícils d'adquirir, perquè al principi la gent en va comprar en gran quantitat per por al desproveïment.

Sobre els preus, els catorze comerços enquestats afirmen no haver notat cap pujada dels preus sobre els seus productes.

Comentari a part sobre l'alcohol, solució hidroalcohòlica i productes derivats. Tant a la farmàcia com al centre veterina-

ri ens confirmen que a més d'escassejar, han sofert una pujada d'entre dues i quatre vegades sobre el seu preu habitual. També manquen algun medicament, mascaretes i guants. S'ha de tenir en compte que arriben manco vaixells a l'illa.

Els productes que l'estat proveeix als estancs i els medicaments de les farmàcies no varien de preu per tenir-lo fixat.

En canvi, la metzina ha davallat uns cèntims el preu per litre, i productes de temporada com verdures, llet i ous també ha davallat el seu preu per ser productes frescos de durada curta.

San Crispín ens ha comentat que prenen decisions setmana rere setmana i destaquen la implicació del personal. En un primer moment es van veure desbordats per les compres per Internet i van reforçar aquest servei pensant en les persones majors.

San Crispín també dona sortida als excedents de productes de temporada elaborats per productors d'Agroxerxa i productors ecològics, oferint la seva venda a les seves botigues i *on line*.

Paral·lelament, l'Ajuntament d'Alaior fa un esforç per afrontar la situació. Maria Antònia Pons Mascaró, regidora de Policia, Serveis Socials i Recursos Humans ens explica que la policia fa complir la llei, feina seva essencial, primer donant informació i després denunciant els infractors. Vigilen pels carrers d'Alaior i les urbanitzacions. Col·labora amb els establiments de queviures per mantenir l'ordre entre els clients.

L'empresa FOCSA neteja diàriament els punts bàsics del poble; s'intenta que ampliïn la neteja a tota la població. La brigada d'obres reforçarà la feina de neteja i els diumenges protecció civil i pagesos amb tractors netegen els carrers.

Quant a l'àmbit social, ha augmentat el servei de servir el dinar al domicili de les persones majors, elaborat al geriàtric i repartit per Creu Roja. El servei es realitza a Alaior i s'ha ampliat a cala en Porter.

Al geriàtric i el centre de salut s'han adaptat per afrontar la situació actual i tot segueix segons el previst.

Un altre servei reforçat és comprar i adquirir medicaments a les farmàcies per a les persones majors. Aquelles que necessitin medicaments de malalties cròniques dispensats per l'hospital Mateu Orfila també els rebran.

Ca na Paqui

Fruiteria Ca na Juani

San Crispín Central

Polícia local

Metzinera

Hipercentro

Can Riudavets

Fruiteria Sa Lluna Nova

Òptica Alaïor

Carnisseria Can Llopis

Ca Na Maru

San Crispín es Ramal

Òptica VistaOptic

Can Florencio

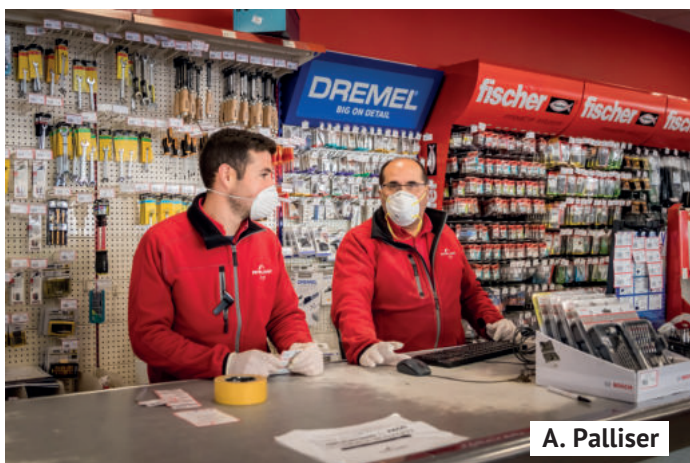
Estanc Baixamar

Congelats Gelmarfred

Creu Roja

A. Palliser

Centre de salut

Icono

Sistemes informàtics Mercadal

Geriàtric

Es Cantell

Sa Cooperativa del Camp

Centre Veterinari Alaïor

Voluntàries en el taller del Consell

Redacció

El Centre d'Estudis obrirà una mostra etnogràfica per als turistes, amb la cooperació d'empreses i voluntaris

El Centre d'Estudis Locals ha iniciat els tràmits per adequar un edifici del nucli antic proper a Sta. Eulàlia com a petit espai etnogràfic per als visitants. Aquesta mostra formarà part de l'oferta turística que el CEL munta cada estiu amb visites a Sta. Eulàlia, als túnels antiaeris i a la casa tradicional.

Per fer-ho, el CEL compta amb l'ajuda d'un voluntariat que aportarà les hores de feina de rehabilitació dels espais. També hi ha ja algunes empreses que faran de patrocinadors i aportaran materials i hores de feina. Sense aquestes col·laboracions, el CEL no tindria recursos econòmics per executar la nova iniciativa.

L'immoble és a la cantonada entre el carrer Major i el carrer de sa Muntanyeta. Té tres nivells. No és molt gran, però és l'espai que es pot permetre una iniciativa d'una entitat ciutadana sense més patrimoni que la labor que fan els seus membres altruísticament. El local estava tancat des de fa anys i s'ha llogat a un preu assumible.

El contingut que s'exposarà serà etnogràfic, objectes, productes, eines i tècniques que expliquin una part de la cultura d'allò que era habitual en el passat del nostre poble i de Menorca. El CEL considera que l'etnografia és una part de la cultura que està a l'abast de la majoria del públic i que en referir-se a aspectes de la vida quotidiana suscita un interès afegit. El patrimoni etnogràfic té un públic fidel encara que no sigui massiu entre els viatgers mínimament sensibles a la cultura del lloc que visiten. El CEL

ha demanat a l'Ajuntament de poder comptar amb una part de la col·lecció Llambías que l'Ajuntament va comprar fa anys i que està guardada des de llavors sense ser emprada a l'espera d'allò que s'exposi en el Convent, quan les obres estiguin acabades.

El projecte preveu destinar la planta baixa, ran del carrer, a recrear un espai relacionat amb el camp de Menorca i els productes gastronòmics que li són propis.

La planta soterrani es relacionarà amb les antigues tavernes del poble, anteriors a l'existència dels bars. Alguns soterranis feien aquesta funció de lloc molt humil on es trobaven els veïns a xerrar, beure vi i menjar uns pocs fruits secs. Era l'ambient propi de les classes baixes del segle XIX, quan encara els bars no existien. A Alaior i a tot Menorca hi havia una tradició vinatera molt important que després es va perdre per la plaga de la fil·loxera. La gent més benestant anava als cafès.

La planta del 1r pis va ser una part d'un taller de sabates real. El CEL vol aprofitar aquesta conjuntura per acabar de vestir-lo amb elements típics que podien trobar-se en un talleret de sabates d'aquestes dimensions.

El Centre d'Estudis Locals demana a tothom que pugui aportar objectes o que vulgui col·laborar en aquesta iniciativa, siguin empreses o persones, que es posin en contacte amb l'oficina del CEL: 971379053, celalaior@gmail.com. El CEL apel·la a l'esperit de cooperació que altres vegades ha estat determinant per tal d'afegir atractius al patrimoni compartit de la nostra població.

Pere Gomila

Antoni Gómez Arbona

Humanisme i vocació de servei

Fa poc, el metge Antoni Gómez ha arribat a la merescuda jubilació després de tota una vida professional dedicada a l'atenció primària, primer a Ferreries i després a Alaior, excepte els dos períodes com a gerent de l'Àrea de Salut de Menorca (2007-2011 i 2015-2019) i l'època de diputat al Parlament de les Illes Balears (1987-1995). Fins i tot durant els anys que va ser batle d'Alaior va voler compaginar el càrrec amb la seva plaça al Centre de Salut Es Banyer. Antoni Gómez ha estat una persona amb una gran implicació social, però sobretot ha estat un metge amb una exquisida dedicació a la cura i la salut de les persones que ha tractat al llarg de la seva professió, sempre molt proper, amb una gran vocació de servei i generositat, un metge que ha comptat sempre amb la confiança i amb l'estima dels seus pacients, una estima que, a la vegada, ell mateix ha sabut transmetre. Amb motiu de la seva jubilació, i des del confinament actual que ens impedia una entrevista en persona, li hem passat unes preguntes que amablement ens ha contestat.

Després de tota una vida d'atenció primària, com ha estat l'experiència de gestionar l'hospital?

Molt diferent. Si de cas l'experiència de gestionar l'Àrea de Salut de Menorca es podria comparar més a l'etapa de batle. Al centre de salut tens uns pacients que coneixes de fa temps, les seves malalties, les seves dèries... A l'hospital gestionava 1.300 persones, i intentava fer que tot funcionés. No era fàcil i era molt més estressant.

Com veu la sanitat avui a Menorca? Tenim les instal·lacions i els metges que necessitam? Quines pensa que són encara les mancances que patim?

Jo crec que l'atenció sanitària a Menorca és molt bona. Tenim uns professionals d'alt nivell, i a causa de la insularitat esteim molt més dotats que altres hospitals de l'Estat. Per exemple, tenir un servei de radiologia com el que tenim, o un servei de radioteràpia, és tot un luxe que provoca l'enveja de molts companys que, per exemple, gestionen hospitals de Catalunya. Quant a professionals, crec que hem aconseguit reunir un grup d'alt nivell i molt motivat, i de procedència diversa: insular, nacional i internacional.

Com ens condiciona en aquest sentit el fet de ser una illa?

El fet de ser illa condiciona molt, perquè és difícil convèncer inicialment

els professionals a venir a un lloc petit i mal comunicat. Però quan venen queden atrapats, pel nivell de l'hospital i per qualitat de vida de l'illa. Un metge argentí em deia que quan contava a ca seva que aquí els al·lots van tots sols a l'escola no s'ho podien creure! Açò són valors que fins que no els descobreixen no els valoren.

Ha enyorat el tracte directe amb el pacient?

I molt. A jo sempre m'ha agradat rallar i estar en contacte amb els meus pacients, que eren, més que pacients, amics. I a l'hospital em tenien tancat al meu despatx (és broma!), per açò, quan podia, anava a visitar els pacients d'Alaior o feia un volta per les plantes a veure pacients.

Què li ha donat més satisfaccions en la seva professió de metge?

Acompanyar els pacients/amics al llarg d'aquesta vida, en les alegries i les penes. Sí, a vegades he tingut la sort de treure algun pacient d'una aturada cardíaca, o ajudar qualche fillet a superar una malaltia. Però ara que hi pens, potser ajudar a ben morir et deixa més satisfet.

En parlava, d'aquest tema, en el seu darrer article, morir amb dignitat ha de ser un dret com ho és viure-hi. Ajuda el fet que avui existeixi el testament vital? No hi hauria d'haver encara lleis més avançades en aquest sentit?

Crec que amb el testament vital hem avançat molt i ja podem decidir quins tractaments acceptam o no, quan no estiguem en condicions de decidir, però no basta. És necessari avançar cap a aconseguir una llei d'eutanàsia que reguli el dret a morir dignament, com ja ho han fet altres països d'arreu del món. No hi ha dret que el patiment de la mort s'allargui i haguem d'assistir impotents als darrers moments. Les persones hem de poder elegir si volem plegar de viure si el nostre estat de salut no ens permet viure dignament.

Per la seva llarga experiència, primer a Ferreries i després a Alaior, en què també ha viscut èpoques prou diferents, quines són les dificultats més importants amb què es troba avui un metge de capçalera?

Les relacions humanes han canviat molt i abans el metge de capçalera era un amic/confident, i es tenia total confiança en ell. Avui veig que els pacients no tenen la mateixa confiança en el metge, ni el metge empra les eines clàssiques: escoltar, mirar, olorar, tocar, percutir, auscultar i palpar, per generar la confiança dels pacients.

Avui hi ha molta informació i poca formació.

I no hi ha encara avui qui valora molt més que el metge l'escolti i l'aconselli o bé tothom espera una recepta?

Jo crec que el metge de família no hauria de perdre mai de vista que el més important són les persones. I no és tan important si surt amb una recepta o no, com si surt amb la confiança que el metge t'ha escoltat, explorat i diagnosticat. Si necessita recepta o no, és secundari si es transmet credibilitat.

Quan vaig començar a fer de metge a Ferreries, jo i una monja, que era infermera, dúiem tot el poble i era esgotador, però era la medicina que jo havia vist al meu pare i m'agradava.

La gent no esperava tant una recepta com que escoltés el pacient, el mirés i el tranquil·litzés. La relació metge/pacient era meravellosa. Avui en dia açò costa més.

Al llarg dels seus articles a S'ULL de Sol ha parlat molt de la seva experiència com a metge i també ho ha fet de les propietats de les plantes de cara a malalties lleus...

És que ens anam oblidant dels remeis que els nostres pares i avis havien emprat durant segles per solucionar els problemes més habituals, i açò es perdre molt. Ja no sabem el nom de les herbes, dels remeis... de tenir cura de nosaltres mateixos. Les plantes són les nostres aliades, i prest ningú no es recordarà de res. És una llàstima...

L'atenció primària, va sortir perjudicada amb la crisi? El metge disposa de prou temps per visitar cada pacient?

Està clar que amb la crisi i amb el govern del PP que hi va haver fa uns anys, tot el sistema sanitari va sofrir una forta retallada, de la qual encara no ens hem recuperat, però jo crec

que el metge disposa de prou temps per dedicar als pacients. A jo, em direu antic, mai m'ha faltat temps per dedicar-lo als meus pacients, i si no l'he tingut durant la meua jornada «oficial» l'he cercat.

Quina és la seva opinió sobre el nou centre de salut d'Alaior? Quin pensa que hauria de ser el seu emplaçament?

És un tema desgraciat. Alaior fa més de 10 anys que ja hauria d'haver tingut aquest centre. La Sra. Sugranyes no el va voler fer durant els anys en què va governar el PP, i ara, la suspensió del Pla General ha fet inviable l'emplaçament inicial.

Jo, tots ho saben, trob que és un disbarat fer-lo a on ho volen fer, i hagués estat millor opció la de La Salle antiga, però l'Ajuntament és qui comanda, i d'ell es la responsabilitat de decidir a on el volen fer.

En aquests moments és obligat parlar de la crisi del Covid-19. Quina diferència hi ha entre aquest i altres coronavirus que normalment es troben entre nosaltres?

Des de el punt de vista sanitari, no difereix d'altres virus respiratoris com el del SARS, que ja vam afrontar fa uns anys. El que el distingeix és la seva ràpida propagació, i la manca de vacuna, que fa que tots siguem candidats al contagi. Com sempre, els més delicats: diabètics, cardiovasculars, respiratoris, oncològics, són els més vulnerables i qui han de tenir més cura en les mesures d'aïllament i higiene. La bona notícia és que un 80% de la població el passarà sense símptomes, i la dolenta és que aquest 80%, encara que no tenguim símptomes podria transmetre la malaltia a altres de més febles.

Hem de tenir calma i seny per seguir les indicacions de les autoritats, i ser molt rigorosos en les mesures per evitar contagis: neteja de mans i aïllament rigorós a casa.

Esteim realment preparats davant una epidèmia com aquesta o altres que puguin venir en el futur? Com hem d'afrontar aquesta situació? Què n'haurem après d'aquesta experiència?

Un no està mai prou ben preparat per a una pandèmia com aquesta, per molt que creguis que sí.

Menorca compta amb unes instal·lacions sanitàries d'alt nivell que es poden reconvertir per oferir més llits d'UCI per atendre els casos més greus que es puguin presentar.

Per altra banda, des de les pàgines de S'ULL de Sol m'heu sentit defensar la utilitat de les vacunes i de les mesures d'higiene, i jo crec que el que hauriem d'aprendre després d'una pandèmia com aquesta, és a tenir més cura de la nostra salut i de rebot de la dels altres, i creure més amb la ciència i no tant en modes o rumors estranys.

Finalment, com encara el seu temps després de la jubilació?

Encara no estic prou situat. Jo intent continuar amb la meua rutina, intent estar informat llegint els diaris, faig feines manuals, cuid dels meus animalons (2 cavalls, 1 somereta i una moixa), vaig a qualcar (hi anava!) a cavall, i esper que tot passi per poder estar amb els meus fills i nets, o anar amb la barca. Tenc tantes coses que voldria fer si la vida em deixes!

Agraïm a Antoni Gómez la seves paraules i li desitjam que pugui gaudir amb salut de molts anys d'una llarga i fructífera jubilació.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS
Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Vesins d'Alaior

Des que fos decretat l'Estat d'Alarma a Espanya, les cases del nostre municipi, com les de qualsevol altre, alberguen més vida que mai. La vida als nostres domicilis facilita la vida fora d'ells. Aquesta situació suposa un enorme repte per a totes i tots. Superar aquesta crisi abans que després, estalviant patiment, depèn de noltros, està a les nostres mans.

Que els carrers de la nostra ciutat, els diferents nuclis residencials i urbanitzacions d'Alaior, romanguin buits de persones i plens de solidaritat i respecte, és un enorme acte de generositat i amor de tots cap a tothom. Hem modificat per un temps el nostre habitual estil de vida perquè puguem recuperar-lo sense haver de trobar a faltar a ningú.

Hem de perseverar en el compliment de les directrius donades, seguint les recomanacions que se'ns han fet. Segons anam sumant jornades d'aïllament domèstic, us anim a continuar afrontant amb energia positiva aquesta inèdita experiència per a qualsevol de noltros. L'Ajuntament d'Alaior està sempre al vostre servei per a tot allò que pugueu necessitar en l'àmbit de les seves competències i obert als vostres suggeriments i propostes.

A l'objecte de contribuir a fer més suportables les càrregues derivades d'aquesta pandèmia, hem pres decisions i impulsat mesures de diferent naturalesa, com posar els serveis socials municipals a disposició de qui pugui necessitar algun tipus d'ajuda com a conseqüència del confinament, ajornar el cobrament de l'IBI i altres tributs, compensar per aquells serveis municipals no rebuts en matèria educativa, esportiva o veïnal, no cobrar per l'ocupació de la via pública a bars i restaurants durant aquest període, estipular la gratuïtat temporal de l'estacionament a la zona blava, o reorganitzar el funcionament intern de l'Ajuntament per aconseguir un major grau d'eficiència, adaptant l'estructura de l'administració local a les necessitats del moment.

D'altra banda, des de l'Ajuntament d'Alaior, amb la finalitat d'estalviar energia i doblers, hem establert que s'apagui part de l'enllumenat públic dues hores i mitja abans del que és habitual. També, hem sol·licitat el suport de la UME, Unitat Militar d'Emergències, amb el propòsit d'intensificar la desinfecció que ja es du a terme en espais d'especial trànsit de vesins en el nostre municipi.

Recordem que abans de decretar-se l'Estat d'Alarma, el Govern Municipal va estimar oportú suspendre les fires, mercats, concerts i altres activitats previstes per tal de no afavorir la propagació del COVID-19 entre la població. Així mateix, ens hem esforçat, i ens esforçam, per transmetre

a la ciutadania les instruccions a seguir per evitar l'avanç del virus. Tot açò constitueix una petita part de l'acció de l'Ajuntament que tinc l'honor de dirigir, per el que la prioritat són les persones, la seva seguretat, salut i benestar.

En el meu pensament es troben les persones que ara mateix estan malaltes i aquelles que ens han deixat arreu del nostre país, i fora d'ell, en dramàtiques circumstàncies de solitud i aïllament. També tenc un record per a tots els seus familiars, que no s'han pogut acomiadar dels seus éssers estimats, com a qualsevol de noltros ens hauria reconfortat.

El meu més sincer agraïment pel seu treball i entrega a tots els professionals sanitaris, Policia Local, Guàrdia Civil, Brigada Municipal, Serveis Socials Municipals, i a totes les persones que ens atenen en els supermercats, farmàcies, ofi-

cines bancàries i altres empreses que continuen operatives. Les dificultats només requereixen, de la nostra part, esforç i determinació per superar-les.

Em sent orgullós de pertànyer a un poble gran capaç de realitzar les més grans gestes, que té cura dels seus majors, el seu més preuat tresor, ajuda els més necessitats i no deixa de dibuixar a tot color el seu futur, des de l'honestetat de qui se sap lliure i amb il·lusió per millorar i aprendre a cop d'adversitat. Com sabeu, estic a la vostra disposició. El meu desig i el de tot el vostre Ajuntament és ajudar. Cuidem-nos. Ànim!

José Luis Benejam
Batle d'Alaior

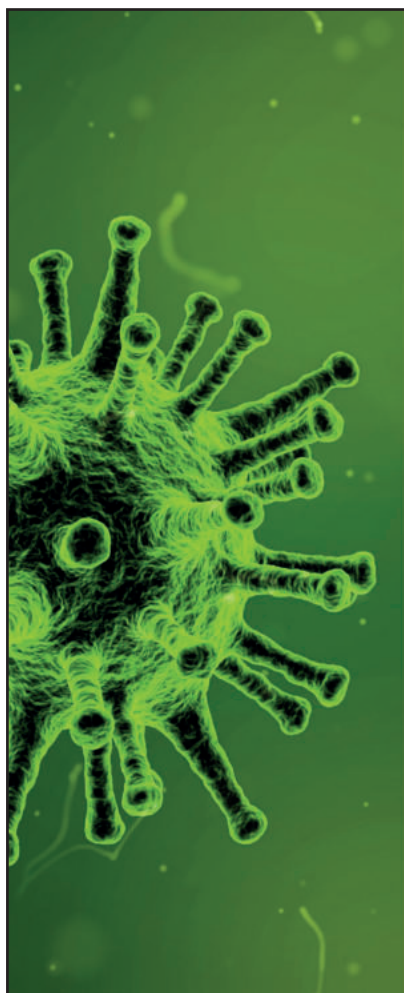
CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Ens vols ajudar a combatre el coronavirus?

Apunta't a les borses de professionals del Consell Insular.

Necessitam auxiliars d'infermeria, auxiliars educadors, cuiners, auxiliars de cuina, auxiliars d'internat, infermers, educadors i zeladors.

Apunta't a
www.cime.es/borsacoronavirus

Ara més que mai,
Consumeix producte local, fresc i de proximitat
AJUDEM AL NOSTRE CAMP

*made in
menorca*
#madeinmenorca

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT D'ECONOMIA I TERRITORI

P.G.

Març

Concert de Joventuts Musicals

Dia 1r, a l'Espai Rotger i dins la programació de Joventuts Musicals, es va presentar el concert "Cançons i danses de Baltasar Samper" a càrrec del tenor Joan Laínez i del duet Blanco-Cortès al piano, integrat pels pianistes Francesc Blanco i M. Victòria Cortès. Es van interpretar diverses cançons i peces a piano sol o a quatre mans del compositor Baltasar Samper, un programa monogràfic que serví també de presentació del CD que va originar aquest concert. Samper (1888-1966) és un interessant músic mallorquí que va ser deixeble d'Enric Granados.

Jazz & Blues a Sant Diego

El dia primer i el dia 7 es van celebrar, a la Sala de Cultura Sant Diego, dos dels concerts del cicle d'hivern "Jazz & Blues" organitzat per l'Ajuntament. El primer fou a càrrec de Nacho Olivar & Joe Mina, dos músics menorquins, que, després d'haver format part de diversos grups, s'uniren el 2013 per tocar el que més els omple, la seva passió pel blues. El dia 7, Jordi Sans & The Souls, ompliren la sala amb el seu 'Jazz in Perspective', un recorregut per la història del jazz, des de composicions escrites per a musicals de Broadway, melodies de Charlie Parker i Dizzy Gillespie, records d'enregistraments clàssics de Miles Davis o Thelonius Monk o la samba i la bossanova d'Antonio Carlos Jobim. Tot interpretat des d'una perspectiva contemporània, amb arranjaments personals, i una veu pròpia.

Dia Internacional de la Dona a Alaior

El dia 8, amb motiu del Dia Internacional de la Dona, l'Ajuntament d'Alaior va organitzar la representació de l'obra de teatre *Mi Vecindario*, una divertida comèdia que omplí la Sala de Cultura de Sant Diego de rialles, però sobretot de reflexions. Interpretada per Mari Luz Domínguez, mostra totes les veus interiors que alimenten i tumenten na Clara, la protagonista. Els espectadors foren testimonis, a través de l'humor, de la seva revolució interior i de com Clara decideix rompre amb tots els patrons establerts i començar de nou. L'obra convida així a fomentar la llibertat i la valentia per ser el que realment volem ser. José Luis Benejam, batle d'Alaior, intervingué abans de la representació de l'obra destacant que "en la societat madura que vivim, tant de bo aquests dies deixin de celebrar-se, perquè ja no siguin necessaris".

Exposició a l'església de Gràcia

L'exposició del 50è Aniversari de l'Aeroport es traslladà a Alaior, a la sala de l'Església de Gràcia, del 2 al 13 de març. L'aeroport de Menorca compleix 50 anys d'història des de la seva obertura l'any 1969. Per celebrar-ho, s'organitzà un interessant recull de fotografies que mostraren la història i evolució de les instal·lacions aeroportuàries.

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

OJO POR OJO

Los ayatolás, además de predicar la yihad a nivel planetario, impusieron la ley del talión. Después de varios decenios de guerras, terrorismo y crueldad, el mundo tuvo muchos ojos para jugar a las canicas en un universo ciego y desdentado.

Caravana Menorca

Jornades: Experiències de frontera

les persones immigrants i refugiades com a conseqüència directa de les polítiques migratòries de la Unió Europea.

L'activitat central de la xarxa és l'organització d'una caravana itinerant en la qual centenars de persones es desplacen juntes durant deu dies per veure de primera mà, d'una banda la vulneració dels drets humans a les fronteres, als CIE (Centres d'internament d'estrangers), als camps de recollida de fruita, etc. i d'una altra banda, per conèixer el funcionament de projectes d'acollida que ja estan en marxa. Un dels ob-

jectius d'aquests viatges-denúncia és teixir una gran xarxa entre els col·lectius que lluiten pels drets de les persones immigrants i en cerca d'asil.

Aquest darrer estiu del 2019, Caravana vam viatjar a la frontera sud d'Espanya (Ceuta). Vam compartir ruta amb Carovane Migrante, que inclou persones de Marroc i Tunísia que cerquen els seus fills desapareguts un cop ja havien avisat de la seva arribada a Europa, i la caravana de Madres de Centroamèrica, que pateix la mateixa situació en la frontera de Mèxic amb Estats Units.

Per a l'estiu de 2020 s'ha triat com a destí la ruta balcànica, una de les més conflictives actualment per la repressió policial amb què es tracta qui vol entrar a Europa per aquesta zona.

Davant la problemàtica actual pel tema del coronavirus, potser no sigui fàcil dur-ho a terme. Però serem actius a les xarxes, de forma virtual perquè de cada dia més gent sigui conscient del què està passant.

Cap persona és il·legal!

No són morts, són assassinats!

Van tenir lloc a la seu universitària els dies 6 i 7 de març amb una gran concurrència de persones participants i interessades.

I per què de la necessitat d'unes jornades sobre migracions?

Sorgeix de la nova situació de les migracions a les Illes Balears amb tres objectius: visibilitzar el territori balear com a frontera sud d'Europa, conèixer experiències immigrants empoderadores i crear una gran xarxa entre col·lectius, entitats i

administracions de les Illes per abordar de manera conjunta la situació de persones immigrants des de la defensa dels drets humans i l'equitat.

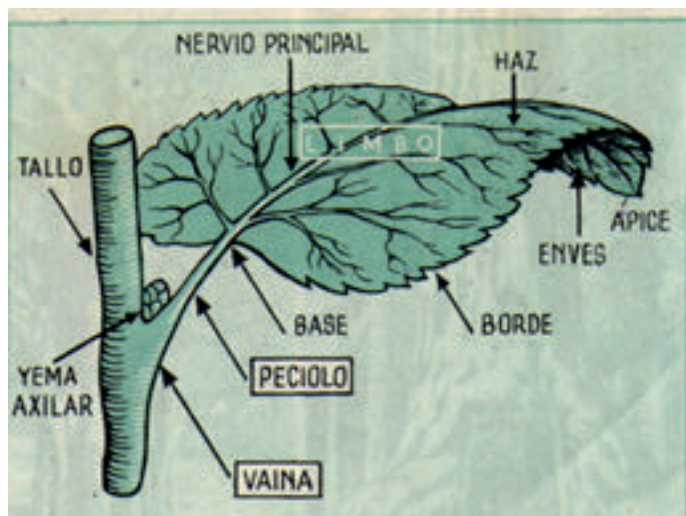
Els fluxos migratoris han existit des de sempre i en totes direccions. Només cal observar l'arbre genealògic personal per adonar-se que com a mínim una persona de la nostra família ha migrat en un moment o altre. Rebutjam fermament la criminalització dels moviments migratoris que des dels partits polítics i mitjans de comunicació ens intenten fer creure que hi ha dos tipus de persones: unes amb drets, i unes altres, sense.

Caravana Obrim Fronteres Menorca és un col·lectiu que forma part d'una xarxa d'àmbit estatal que defensa la lliure circulació de les persones i el dret a una acollida digna. Aquesta iniciativa vol visibilitzar i denunciar la situació insostenible de

Mandy Tuckett

La simetría de las hojas

En primavera, habitualmente se ofrece en Alaior la exposición de flores, una muestra del gran interés de la gente de nuestro pueblo por las plantas. Vamos a mirar de cerca un detalle sobre ellas.

Las hojas de las plantas son multifuncionales y además indispensables para la vida. La estética de sus formas complementa la belleza de las flores que llenan tantos hogares.

Su color verde se atribuye al pigmento: la clorofila. (La palabra viene del griego: chloros = verde y phylloos = hoja)

Es el elemento básico para la transformación de la energía del sol en el proceso que se llama fotosíntesis. La clorofila es un componente que utiliza la luz solar para llenar de energía vital a las plantas, dándoles el color verde. Y la clorofila convierte el dióxido de carbono del aire en oxígeno.

La clorofila es un pigmento fotosintético. El color verde presente en las plantas se debe a las moléculas responsables de la transformación de la energía lumínica en energía química. Además de consumir sus hojas, también nos beneficiamos del oxígeno que contienen. Este oxígeno es necesario para nuestra sangre.

Las hojas:

Generalmente son aéreas, planas y verdes. Nacen en los nudos del tallo principal y de sus ramificaciones; se originan de una yema. Absorben y difunden agua y gases.

El limbo: la parte plana de la hoja, que tiene diferentes formas.

La gran variedad de formas es el resultado de la adaptación evolutiva a su medio ambiente, incluyendo los herbívoros que las comen.

Diccionario de las partes de una hoja:

El limbo: tiene dos caras: el haz -cara superior de la hoja y el envés- la que queda hacia abajo.

Los nervios: una especie de canales arrugados que recorren el limbo. Son los vasos conductores que discurren a lo largo de su superficie.

El pecíolo: La parte de la hoja que une el limbo al tallo.

A través de él discurren los vasos conductores, aunque hay algunas hojas que no tienen pecíolo.

Las hojas caen en los árboles caducos, pero en los perennes pueden durar varios años. Las hojas nuevas crecen en los brotes nuevos. La organización de las hojas en las ramas se llama filotaxia.

IONS
IMPRENTA

Impressió digital, ràpida {
• Targetes
• Invitacions
• Cel·lebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Núria Pons

Espai patrocinat per

Max i els Superherois

Des de fa un parell d'anys us pas unes recomanacions de llibres per si us inspiren per Sant Jordi. Aquestes recomanacions són meves i d'altra gent que me les ha anades enviant. Enguany, però, no ho faré ben bé així.

A veure si ho sé explicar prou bé perquè ja fa uns mesos que no escric aquesta petita secció i tenc por que hagi perdut un poc de pràctica. I per què fa mesos que no escric Núria? Us deueu demanar alguns. Idò molt bo d'entendre, perquè per una vegada en la meua vida he après a dir que no. No és que no vulgui escriure a S'ULL de Sol, tot el contrari, és que aquests darrers mesos he anat un poc de bòlit i he hagut de posar prioritats.

Estimades dones (em sap greu, estimats lectors masculins, però açò va per elles) no us heu sentit a vegades frustrades, sobrepassades o, al contrari, amb una energia inesgotable? I és que moltes us feu càrrec de la majoria de feina de la casa, de fills o nets, anau a fer feina, a comprar, a estudiar, heu de fer bona cara i estar el més bé possible, heu de ser bones filles, bones mares, bones dones, bones amants, bones amigues, bones infermeres, bones cuineres, bones esportistes, bones professionals, estar informades, tenir la casa com una patena, fer de taxistes... en definitiva, heu de ser perfectes, com si fóssiu superheroïnes. Idò, ara us contaré un secretet:

NO sóc perfecta!

Exactament, sempre he intentat poder arribar per tot però, estimadetes, si faig una cosa o unes quantes bé, n'hi ha d'altres que no les faig tan bé. És així. Sé que a totes ens passa el mateix però no n'hi ha tantes que ho diuen, s'ha de

dir que cada vegada se senten més veus, per sort, però en tenim molt per canviar.

Per altra banda, és important reconèixer la feina ben feta i l'esforç. L'altre dia vaig donar les gràcies per una cosa que m'havien fet molt bé i es van quedar mirant, estranyats. Segons em van comentar no estaven acostumats que la gent els donés les gràcies o els felicités, perquè si algú els deia cosa era per queixar-se. Per tant, no siguem tan negatius i valorem les coses ben fetes i l'esforç. Comencem pels nostres infants, ells són el nostre futur i nosaltres som el seu exemple.

Justament d'açò va l'àlbum il·lustrat de Rocio Bonilla i Oriol Malet que us recoman enguany. "Max i els superherois" ens dona una lliçó de com s'han de reconèixer i valorar els esforços i l'amor de qui són els veritables superherois de la vida. En aquest se centra en un personatge en concret però la veritat és que n'hi ha molts altres.

I és que som un mirall per als nostres infants, som l'exemple a seguir o l'exemple a odiar. Després d'aquests dies d'estar "enclaustrats" a ca vostra segur que molts hauréu pogut pensar amb els vostres veritables herois, aquells personatges senzills a l'ombra de les gran figures mediàtiques.

Per acabar, no sé si podrem celebrar de forma conjunta o no Sant Jordi, però no deixeu de banda aquesta data on la cultura i l'intercanvi per amor i/o estima es fusionen, és un dels meus dies preferits de l'any. Enguany tal vegada l'hauréu de celebrar de manera doble, en la intimitat i més endavant en col·lectivitat, encara no m'anirà malament. I és que sense aquests pessics d'optimisme la vida no tindria cap sal.

Miquel À. Marquès

Manu, et recordarem

A mitjan mes ens sobtava una notícia trista i sorprenent. En Manu González Sintès ens havia deixat d'una forma ràpida i sobtada.

Encara ara, quan redactam aquestes paraules, no ens podem avenir de com la vida en ocasions ens dona bufetades traïdores com aquesta.

Persona agradable, amic dels amics, ben conegut per tots els alaiorencs per la seva participació a la colcada de Sant Llorenç, tot i que actualment vivia a Ciutadella, ens ha deixat ja per sempre.

El nostre més sincer respecte cap a la seva esposa i fills, i a tota la seva família, especialment als seus pares Manolo i Anita. En un moment com aquest, més que mai hem de donar-vos ànims per seguir fent passes cap endavant. No t'oblidarem, Manu!

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Carrer dedicat a Santiago Pons Quintana

Amb el decés de Santiago Pons Quintana succeït el passat 5 de març de 2020, Alaior perdia una de les persones que, per diferents aspectes, ha destacat a Alaior entre mitjan segle XX i principi del segle XXI.

L'actual batle d'Alaior va fer una proposta immediata sense passar per la seu municipal, per la qual afirmava que demanaria en el proper ple que l'actual nom del carrer de Baixamar sigui canviat pel de carrer Santiago Pons Quintana.

Alhora, el Cercle d'Economia de Menorca, PIME-Menorca, CAEB Menorca i la Cambra de Comerç de Menorca proposaven declarar a Santiago Pons Quintana Fill Il·lustre d'Alaior.

Davant aquesta situació, el Centre d'Estudis Locals d'Alaior ha presentat un informe amb diferents arguments i una proposta a l'Ajuntament d'Alaior perquè es tenguí present a l'hora de prendre una decisió.

En primer lloc, i atenent a la normativa vigent, el nou nom de la via urbana que sorgeixi de la proposta ha de ser justificat per un informe del Servei de Normalització Lingüística de l'Ajuntament d'Alaior, amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, a més d'altres aportacions científiques que es puguin realitzar com la de l'informe elaborat pel Centre d'Estudis Locals d'Alaior o qualsevol altre emès, per exemple, per l'Institut Menorquí d'Estudis.

Es demana que es doni preferència, com també indica la normativa vigent, a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons. Per la qual cosa, convé conservar el topònim del carrer de Baixamar, pel fet que s'ha de donar preferència a la toponímia popular tradicional, tenint en compte el coneixement documental que es té respecte de l'origen i ús d'aquest nom de carrer.

Quant a la proposta de quatre entitats que proposen declarar Fill Il·lustre a Santiago Pons Quintana, l'equip de govern haurà de plantejar-se la conveniència de dur endavant ambdues propostes, la declaració de fill il·lustre i la dedicatòria d'un carrer, o bé optar per elegir-ne una d'elles.

En el cas que l'Ajuntament d'Alaior es decanti per l'opció de donar nom a un carrer, i que no sigui un carrer nou sense retolació, des del CEL feim arribar a l'Ajuntament dues propostes en relació a atorgar un carrer amb la retolació que inclogui el nom de Santiago Pons Quintana:

Carrer de Baixamar, dedicat a Santiago Pons Quintana. 1929-2020. Industrial i activista social.

Carrer des Forn, dedicat a Santiago Pons Quintana. 1929-2020. Industrial i activista social.

En el cas que s'opti per l'opció del carrer de Baixamar, i atenent al fet que actualment és un carrer amb dedicatòria (dedicat a Sant Antoni), proposam que la dedicatòria (dedicat a Sant Antoni) sigui atorgada al carrer de s'Androna, físicament el més pròxim al seu actual emplaçament, per tal de no perdre un element cultural d'Alaior ni una part de la història alaiorenca.

Aquestes propostes s'han fet després d'analitzar la Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears, els estudis de toponímia realitzats per mossèn Fernando Martí (1977) i Miquel À. Marquès Sintes (1996), l'estudi dels onze carres d'Alaior amb dedicatòria i l'anàlisi històrica i cultural del carrer de Baixamar.

Montserrat Sobrevias

L'estenedor

Al cel hi ha un estenedor
per estendre-hi la bugada.
L'ha penjat un avió,
basta fer-hi una mirada.

Avui no hi haurà calçons,
ni llençols, ni roba fina.
Seran somnis o il·lusions,
d'això, jo en tenc una mina.

Primer estendré la salut
després la pau i harmonia.
Seguirà el clima doïut
que ens regira cada dia.

I aquest virus amb corona,
que ningú havia cridat
i ara tot ho infecciona:
Que s'airegi aviat!

Hauré de fer molta via,
el fil blanc es va fonent...
Un darrer desig voldria:
llevar la por de la gent.

Que s'eixugui tot plegat
amb l'ajut del sol i el vent.
Un anhel molt desitjat!
No ho tens tu també a la ment?

Jordi Odri

La solitud

"Per haver dormit tan sovint amb la meua soledat n'he fet quasi un amic, un dolç costum..."

Les circumstàncies de confinament, de recolliment a casa per la catàstrofe, que no guerra, ens ha obligat a quedar a casa, com a ciutadans conscients i solidaris. No som soldats, ja que això no és una batalla, és una emergència que ens demana una actitud individual i social, com si una riuada, l'erupció d'un volcà o un terratrèmol hagués sacsejat la vida. Però, en aquest cas, ens posa més a lloc, perquè el desencadenant és minúscul i ens deixa fermats sense tenir la grandesa heroica d'enfrontar la falta d'aliments, de llar o de vestit; esteim, simplement, aïllats amb totes les comoditats quotidianes, i així ens ho hem de menjar. Els que vivim sols es podria pensar que tenim més facilitat, pel costum, per l'hàbit diari, però també més fragilitat per la falta de suport. I tanmateix, com diuen els versos de la cançó de Moustaki, mai esteim sols, sempre tenim la solitud com a fidel companya. Habitualment, però, aquest enfrontar-se permanentment amb un mateix ve trencat pel món de relacions externes, per la socialització (quina paraula més lletja), a la feina, al club, al bar, a l'amor intermitent els que el tenen, o acudint als espectacles culturals o esportius... Ara toca enfrontar, també, les vint-i-quatre hores davant del mirall impenitent. I fent servir la metàfora esportiva, driblar el ridícul...

"Que ridícula és la soledat / quan veig que només és absència / de tu..." (com vaig escriure ja fa molts anys)

Sol, el solitari, acompanyat per la millor companya, la pròpia solitud, enfronta aquests dies la irremeiable possibilitat de conèixer-se millor o de mentir-se millor. Per altra banda, els que viuen acompanyats es queden reclusos en el seu àmbit més íntim, per un temps molt superior a l'habitual; és, per tant, una gran prova d'esforç, de reconeixement permanent de l'altre. Habitualment, una de les grans proves de parella és el viatge, la quotidianitat, lluny de la visita per la qual ens preparam, nets, elegants, obsequiosos... I, ara, hom enfronta aquesta situació permanentment. I veurem què en surt, si milloram o definitivament espatllam la convivència. N'hi ha que no poden comportar bé ni tan sols les vacances. Ocasí, per tant, per aprofundir i millorar, o desfer. És el moment de conèixer i tornar-se a habitar a l'altre i al seu món. I si és ben cert el paradigma que diu que neixes sol i mors sol, hi ha un dia a dia, entre ambdues situacions de la vida, que fas, si no ets un eremita, amb els altres.

El solitari té... la solitud que

"fidel com una ombra m'ha seguit / aquí i allà pels quatre racons del món..."

Ah, i també hem de tenir un record pels amants secrets, que es veuen obligats a guardar emocionadament el seu desig i el seu amor dins el calaix del silenci. (Afortunadament, avui en dia, existeix el missatge de text del mòbil). Sort i fortuna, cavallers i cavalleres, que encara queda camí per fer, amb tranquil·litat i calma.

"Qui ets tu, que en les nocturnes ombres sorprèn els meus somnis?"

Joana M. Garau Sobrino

Coordinadora Xarxa de Biblioteques de Menorca

Xarxa de Biblioteques de Menorca

Els nous serveis digitals de les biblioteques

Les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques de Menorca (XBM) romanen tancades al públic des del 14 de març, tanmateix el personal segueix fent feina a porta tancada amb la gestió de les biblioteques, les col·leccions i els serveis.

Un dels serveis que es potenciarà durant el confinament de la població a casa, a causa del context actual de prevenció i contenció de transmissió del coronavirus, és el servei digital de promoció a la lectura.

Açò ja es fa mitjançant el blog #biblioconfinats, la finalitat del qual és recollir recursos digitals gratuïts literaris i culturals en general, com ara la plataforma eBiblio, de préstec gratuït de llibres, revistes i audiollibres electrònics, entre d'altres.

D'altra banda, s'estan creant recursos propis, tot gravant vídeos amb informacions d'interès, explicant com funcionen alguns serveis i engegant algunes activitats que es faran de forma virtual.

Una d'aquestes accions és la crida que es va fer per recitar un poema i enregistrar-lo, per celebrar, entre tots, el Dia Mundial de la Poesia, que va ser el 21 de març.

En la mateixa línia, es demanen vídeos de persones llegint contes, tant infantils com per a adults.

També s'estan creant Clubs de Lectura virtuals, tant d'adults com de juvenils. La primera obra a llegir i comentar és *La pesta*, d'Albert Camus.

Aquestes i les noves iniciatives que sorgeixen es promociaran pels nostres webs i les xarxes socials.

Des de la XBM es vol convertir el confinament en una oportunitat per llegir més i xalar amb productes culturals i d'oci al nostre abast.

Podeu accedir a tots els continguts a través del blog #biblioconfinats:

<https://sites.google.com/view/biblioconfinats/p%C3%A0gina-principal?authuser=0>

Junts per Lô

Amb veu i vot

L'alarma que ens ha de fer canviar

Aquesta situació insòlita i mai vista que ens ha tocat viure, de forma global i de forma local, que ens té a tots i totes reclosos a casa i amb la incertesa de quan acabarà el nostre confinament, ens ha de donar, sobretot, temps per pensar i replantejar moltes coses, de la nostra vida i de la nostra societat.

Les mesures preses són excepcionals perquè la conjuntura també ho és, d'excepcional, i cal que tots i totes anem a la una per sortir el més prest possible d'aquest confinament forçós. Però també cal ser conscients que després d'açò han de canviar necessàriament moltes coses en els nostres hàbits i en les nostres polítiques.

Serà necessari escoltar, d'una vegada per totes, les recomanacions dels experts i científics i aplicar formes de governar que garanteixin aquestes recomanacions, sense posar per davant l'efecte immediat i populista i tot pensant en les conseqüències, a curt i llarg termini, dels nostres actes i decisions. Serà necessari reforçar la societat del benestar i garantir serveis bàsics a tota la població, i açò suposarà un canvi de paradigma, a nivell de la Unió Europea i a cadascun dels estats membres. Serà necessari deixar enrere les polítiques d'austeritat i de retallades, que beneficien el gran capital i no les persones, i invertir doblers públics, que són de tots, en serveis socials, en sanitat pública, en educació, en medi ambient, en atenció a les persones més necessitades i en escurçar la desigualtat per garantir el dret a la vida digna.

Tot açò, que poden semblar només declaracions d'intencions, té una traducció política i cal que siguem ben conscients que la nostra implicació o no implicació sociopolítica té conseqüències de gran calat, ens agradi o no sentir-ho.

L'esforç que feim i les mostres de solidaritat que manifestem entre nosaltres i cap als altres s'ha de traduir, necessàriament, en un replantejament de la nostra presència en aquest planeta. És important, molt important, que respectem les normes que l'Estat d'Alarma ha imposat, però encara ho és més la forma en què sortirem d'aquest Estat d'Alarma i les decisions que prendrem a continuació.

Donem-nos coratge i recolzament per superar aquesta prova col·lectiva i individual i emplaquem-nos a seguir caminant amb una mirada nova i plena de consciència de cara als mesos que vindran. És l'hora de la ciutadania. Només la força de la tribu pot fer canviar les coses. Ànims i fins a un pròxim i proper retrobament, benvolgudes i benvolguts!

Enrique Cuadra

El 8 de març

Les víctimes de la pandèmia del coronavirus, a Espanya, sembla que ho van ser per la manifestació del Dia de la Dona Treballadora, segons El Mundo, La Razón i altres representants de l'extrema dreta. S'obliden, intencionadament, que la jornada 27 de la Lliga de futbol es va jugar durant els dies 6, 7, 8 i 9 de març, amb els camps plens; que, en les mateixes dates, restaurants, platges, discoteques, gimnasos, bars, terrasses, cinemes, teatres... metros i autobusos van estar plens de públic que va exercir els seus drets deambulatoris. Resulta esperpèntic que l'argument s'assumeixi per ciutadans raonables.

Qualsevol que sigui el moment en què aparegui la vacuna com a resultat de la investigació científica, seria oportú recordar les dades de la morbiditat d'aquesta pandèmia i comparar-los amb altres malalties (malària, per exemple, amb 416.000 morts el 2016) o per la fam, amb 24.000 morts diaris el 2018. Són risibles. És la hipocresia de la societat occidental.

Quan el Sr. Casado insisteix a repartir responsabilitats, imputant-les totes al Govern de la nació, seria bo que el PP no li seguis en aquesta paranoia de banderes a mig pal i foteses similars, quan ha de ser subjecte necessari d'un pacte nacional sobre la sanitat. I Unides Podem (ara que ha canviat de gènere) no hauria d'arrossegat el PSOE al debat a unes posicions maximalistes que ho fan impossible. Que els nostres sanitaris siguin els millors no excusa que les retallades de plantilles, llits i material hagin estat decisius en la pèrdua d'eficàcia del sistema. I que aquest ha estat gestionat per les autonomies, que van reclamar estatutàriament les competències íntegrament. Sembla que ho han oblidat. No defens la recentralització. Però cal garantir un finançament suficient de la sanitat pública. Les estadístiques d'Alemanya, per contrast, són paradigmàtiques.

El Govern, i el PSOE, té un problema. És obvi que una prioritat política absoluta —a part d'un pacte sobre l'educació, i dels Pactes de Toledo en matèria de pensions— un pacte nacional sobre sanitat requereix el concurs de PP. Unides Podem no són socis fiables: són febles, després de la fragmentació parlamentària dels anticapitalistes, i la seva tendència obsessiva de desplaçar els socialistes electoralment els projecta cap a un populisme demagògic que cerca en la inestabilitat política el seu brou de cultiu. Així, es llancen a la deslegitimació de la monarquia parlamentària sense posar les bases pedagògiques del republicanisme perquè la república fos viable, amb el pretext d'atacar Joan Carles de Borbó, que no és rei, i que no és inviolable, com Jiménez Villarejo i Mena (els fiscals del cas Banca Catalana) han explicat. Unides Podem no creu en la separació de poders de l'Estat democràtic de dret: han de ser la fiscalia i els tribunals els que han d'actuar. No el parlament. I tampoc ERC, amb un portaveu com Rufán, de qui Iglesias pensa que és l'interlocutor preferent per resoldre el problema polític de Catalunya, ignorant les fórmules legals vigents. A la Constitució, i en la seva reforma, hem de trobar la solució. Per consens.

Paco Mercadal

Afrontar els problemes amb determinació

Em contava un familiar, com en una conversa amb un jove musulmà, referent al problema sorgit amb l'aparició del coronavirus, aquest —que aquell dia venia de pescar perquè dilluns l'empresa on treballa va decidir no fer feina— el va trobar tot conformat i satisfet, perquè segons ell, el problema, a pesar de tot el que feim, simplement està en la voluntat d'Al·là. Aquest decidirà com resoldre el contratemps i nosaltres som simples actors en un món en que tot està en mans d'Al·là i de la seva plenipotenciària voluntat.

Evidentment, la meua reacció va ser de rebuig. No podem estar quiets i no fer res perquè sabem positivament que si no hi posam remei pot acabar en una desgràcia col·lectiva. Esteim obligats a treballar amb totes les armes disponibles per batallar contra aquest inoportú virus que ens afecta i ens afectarà en el futur en molts aspectes: implicarà una crisi de salut i fins i tot la possible pèrdua de familiars, amics o coneguts, condicionarà el treball de les empreses i treballadors, econòmicament serà un retrocés en el camí emprès després de la crisi del 2008, afectarà les relacions humanes i ens deixarà un pòsit d'inseguretat col·lectiva davant fets que, tal vegada equivocadament, pensàvem que teníem superats.

Per tant, en la nostra societat no podem romandre passius. Però així i tot, aquestes paraules de conformisme i acceptació sense reserves del que ens afecta negativament, em retrotraueren a l'època de la meua infància i primera joventut en què, en temps de sequera, sortíem de bon matí al carrer en processó per demanar, suplicar a Déu, que es dignés enviar-nos la tan esperada i necessària aigua per al camp menorquí que es moria de set.

La solució era molt simple i a més resignada: si en poc temps plovia, es donaven gràcies a Déu per la seva benevolència i magnanimitat, si no plovia i continuava la sequera es tenia clar que Déu no havia trobat convenient que plogués i tots ens conformàvem amb la voluntat del totpoderós.

Sortadament hem evolucionat i —al compàs del camí

emprès des de ja fa més temps per la societat europea— hem entès que sense la nostra expressa voluntat de resoldre els problemes, aquests no se solucionen simplement “des de dalt”. Qui sigui creient té tot el dret de demanar a l'altíssim la seva ajuda per resoldre els problemes, però aquí, evidentment, hi encaixa l'antiga frase castellana que diu “a Dios rogando y con el mazo dando”.

A partir del tercer terç del segle XX la nostra societat —plural com és en la seva composició— ha evolucionat i ha acceptat la llibertat de pensament que comporta que creients, agnòstics i ateus puguin conviure d'una manera ordenada i que la societat en la seva organització social i política estigui exempta de dogmes, normes, models i criteris emanats de creences molt respectables, però que no poden ser imposades al conjunt de la comunitat.

Salut!

Desde 1953

FERRETERA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Partit Popular d'Alaior

Alaior ajorna el cobrament de l'IBI

Davant la greu situació creada pel Covid-19 i la declaració de l'Estat d'Alarma a Espanya, l'Ajuntament d'Alaior ha acordat la modificació del calendari del contribuent, ampliant els terminis de pagament voluntaris i el termini per fraccionar els tributs.

L'equip de govern ha pres una bateria de mesures per donar la major facilitat de pagament de tributs municipals als ciutadans, ja que a causa de la suspensió de moltes activitats i el tancament de la majoria de comerços i establiments, hi haurà contribuents (famílies, empreses) que necessitin ajornar o fraccionar el pagament de les seves obligacions tributàries.

Per aquest fet, com a primera mesura significativa s'ha decidit ajornar dos mesos el cobrament de l'IBI previst inicialment per dia 4 d'abril, i que es realitzarà finalment dia 4 de juny. Així mateix el període de pagament de forma voluntària que va començar aquesta setmana, concretament dia 16 de març i finalitzava el 15 de maig, també s'ampliarà dos mesos, fins al 15 de juliol.

Aquestes mesures afectaran tots els impostos i taxes, també per al segon període de pagament. Com a mesura

genèrica per als ciutadans, l'Ajuntament ajorna dos mesos el cobrament dels rebuts per via de la domiciliació bancària, mentre que per als ciutadans que no tenen els seus pagaments domiciliats també s'amplia dos mesos.

Seguint aquesta idea inicial d'ajornament, les sol·licituds de fraccionament/ajornament de tributs durant el primer període s'amplien fins al 15 de maig i les del segon període s'amplien fins al 15 de setembre.

També es compensaran rebuts d'aquells serveis que no s'estiguin donant, com és el cas del servei d'esports o part de les classes de les escoles municipals de música i dibuix. Així mateix l'Ajuntament retornarà les taxes del centre sociocultural i recreatiu Escorxador als usuaris que el tenien reservat i no poden fer ús d'ell.

Finalment també s'ha decidit no cobrar la taxa per ocupació de la via pública durant el període d'Estat d'Alarma. Açò afecta moltes terrasses de bars i restaurants.

Des de l'equip de govern de l'Ajuntament d'Alaior sempre serem al costat dels ciutadans i ciutadanes, sobretot quan és més necessari.

Redacció

Ens ha deixat un pioner

Necrològica

Parlar de Santiago Pons Quintana és parlar d'una persona feta a si mateixa, treballant de valent des de molt jove en la creació i consolidació d'una empresa dedicada a la fabricació de calçat. Ens ha deixat, als 90 anys, després d'una vida plena en temps i contingut.

Alaior era centre de la fabricació de sabates i l'any 1953 va muntar una fàbrica familiar. En el nostre poble, a voltants de mitjan segle XX, s'hi contaven més de trenta fàbriques de calçat. Certament aquesta indústria era majoritària a la població. Van passar els anys i els nous temps de mecanització de la indústria requerien una adaptació a les noves tècniques que a la majoria els va resultar impossible d'aplicar. Es necessitaven coneixements, impuls i dinamisme. No era açò precisament el que faltava a Santiago. En uns temps en què la majoria de fàbriques van tancar, ell va modernitzar i ampliar la seva i va obrir les portes a les vendes en el mercat internacional.

Personatge extravertit, inquiet i dinàmic va aconseguir que el nom d'Alaior i Menorca fos conegut arreu del món, les seves sabates han caminat per tot arreu. Jubilat el 1994, la seva obra té continuïtat en els seus fills que en segueixen les passes i continuen la gran obra que ell va iniciar, actualment amb una plantilla de més de cent empleats i una producció anual d'uns 200.000 parells de sabates que s'exporten a tot el món.

Però Santiago no va limitar el seu dinamisme al treball de la fàbrica sinó que la seva inquietud vital el va dur a col·laborar amb diverses institucions i entitats tant socials, com polítiques i també esportives. En aquestes actuacions destaca —entre moltes altres— que va ser primer tinent de batle de l'Ajuntament en les primeres eleccions democràtiques de 1979, president del Centre Cultural, fundador i president de la Creu Roja, col·laborador del CE Alaior, del qual va ser jugador i més tard, durant molts anys, directiu i patrocinador. Moltes altres col·laboracions es podrien ressenyar, però creiem que queda ja patent el seu tarannà associatiu que el distingeix com una de les persones més destacades i influents del poble d'Alaior de tots els temps.

Rebin la seva esposa, fills, nets i família tota el més sincer condol de la redacció d'aquesta revista.

San Crispín davant el Covid-19

Foto: Diari Menorca, cedida per San Crispín

Diuen que les situacions extremes posen a prova les persones i és en aquests moments quan extreuen el millor i el pitjor de si. L'impacte que la crisi sanitària del COVID-19 ha provocat i provoca a Alaior, a Menorca i a tot el món, no té precedents en la nostra història i mai abans cap de nosaltres, havia hagut de fer front a una situació com aquesta. Però tot i la foscor, també veim veritables herois d'aquesta guerra contra el virus com són les persones que treballen al capdavant dels hospitals i els serveis sanitaris, però també els homes i dones que formen part de la plantilla i de la direcció de la Cooperativa San Crispín a qui el Consell Rector vol reconèixer públicament el seu esforç i dedicació innegables, per contribuir a mantenir l'activitat sempre a punt. Perquè tot d'una vam entendre que la Cooperativa, com a infraestructura bàsica de la cadena de subministrament alimentari que és, tenia una missió a complir davant els nostres socis i la nostra clientela que d'alguna manera, va fer que reconnectéssim amb la nostra raó de ser solidà-

ria. Sobretot pel que feia als socis d'avançada edat que van quedar confinats i constituïen població de risc. Des del primer moment, tot el personal de San Crispín es va posar a disposició de servir una allau de demanda que no era pròpia del mes de març. En aquest sentit, ho vam assumir cuidant i extremant les mesures de prevenció de la plantilla i alhora reforçant el servei d'entrega a domicili amb dues persones de reforç contractades, afegint una furgoneta que va cedir-nos un soci de la Cooperativa per millorar el repartiment, un segon transportista i aportant hores extraordinàries del personal, alhora que limitant horari d'atenció presencial, per compatibilitzar les dues activitats, la de botiga física i *on line*. Tot i açò, aquesta situació desbordant amb una mitjana de 150 comandes a través del web, ens va obligar a haver de prendre la decisió de limitar el repartiment a les poblacions d'Alaior, es Migjorn, es Mercadal i Ferreries en comptes de tota Menorca, sense desatendre els socis que no visquessin en aquestes poblacions.

Un altre punt d'atenció durant aquesta crisi del COVID-19 ha estat mirar d'estendre la nostra ajuda cap als nostres proveïdors de kilòmetre zero i per açò vam contactar amb AGROXERXA per arribar als productors locals fora dels habituals per ajudar-los a comercialitzar excedents que poguessin tenir arran de l'aturada de la demanda de restauració.

Agraïment als voluntaris

Meritòria també ha estat la força dels voluntaris de San Crispín que, des del primer moment, es van posar en contacte amb la direcció de la Cooperativa per posar-se a disposició per dur a terme qualsevol tasca que fos necessària. En aquest sentit cal agrair a un grup de sòcies de San Crispín, com na Marga Allès, n'Antonia d'en Miquel Abad, na Laurecia Seguí i na Marcela Melià, que davant la manca de mascaretes de protecció per a les treballadores i treballadors de San Crispín, es van posar a cosir-les des de ca seva en un temps rècord.

Jaume Tanus

Absolutament res

Jo no sé pel que fa a altres mons habitats —si és que n'hi ha cap més que aquest— les coses com aniran. Però pel que representa al nostre en què vivim cada dia, les coses van com van i... prou. I els humans, per molt que ens creguem com els únics reis del mambo, d'açò res. Perquè sigui la natura, Déu, el diable o la casualitat, quan volen, en el moment menys pensat, ens posen esquena contra paret i ja es pot debatre si és blanc o negre. La qüestió és que fan de nosaltres el que volen, sense cap consulta prèvia, ni miraments, res de res. No hi ha democràcies, ni parlaments, ni urnes que valguin. Com tampoc trien el color de la pell dels individus, ni sexe, ni la religió que es professa, ni les polaines que es puguin portar o bé deixar de portar. Cosa que també es podria denominar perfectament passar per l'adreçador. I aquell a qui no li agrada, en sol menjar ben igual i a vegades dos plats. I tothom sap perfectament que és així. I que no es pot fer absolutament res, quan des de "les altes esferes" ens dirigeixen aquell potent raig per regalar-nos qualsevol tipus de... "xutxeria".

I és que no ho volem, però no som absolutament res;

Quines coses...

ni tan sols arribam al títol de "poca cosa", que ja seria molt. Ara, açò sí, creguts, moltíssim. Sembla que tot ho dominam, que tot ho podem, que esteim per damunt de totes les coses, i resulta ser que les coses, bonibé aquelles més ínfimes, moltes vegades estan per damunt de nosaltres, i ni ens adonam. Perquè l'absurd en què esteim submergits, de cada dia és més i més gran en aquest planeta en què vivim. I ens va allisant lentament, com si fóssim ases, el pèl de la nostra espatla fins arribar a poder conviure amb allò que realment és tan i tan absurd, igual que si portéssim els ulls embenats. I passejam tot ufanosos amb aquells preciosos mòbils de darrera generació, de no se sap quantes aplicacions, que sembla que ho podem resoldre tot. Tot, menys alliberar-nos d'allò que no es pot, que no s'ha pogut i que tampoc no es podrà mai. A la humanitat sempre li sorgirà pel camí algun tipus de company que li destorbarà el camí i que intentarà fer-li malbé la festa.

A no ser que, tal vegada, açò sigui una de tantes taxes que s'han de pagar per poder habitar aquest món... tan preciós.

Quico Sintes

L'homeòstasi

"No hi ha pensaments perillosos. El pensament és perillós". Hannah Arendt.

L'homeòstasi del planeta és la tendència a mantenir l'equilibri i la inestabilitat interns en els diferents sistemes biològics. I no obsta que aquesta podem dir que l'hem trencada.

Res resulta el que sembla ni tan sols el que és evident. Tot fa pensar que l'epidèmia ve a ser una ocasió per justificar una nova recessió econòmica que s'acosta. Sens dubte és un problema de salut però hem de tenir en compte que cada dia moren milers de persones per causes molt diverses, algunes per la fam o la set sense anar més lluny. (3.000 milions de persones no es poden rentar les mans!) Per altra part i amb el sistema de recompte, sembla molt probable que molts casos passin desapercebuts, amb simptomatologia no registrada, la qual cosa implicaria una taxa de letalitat molt menor.

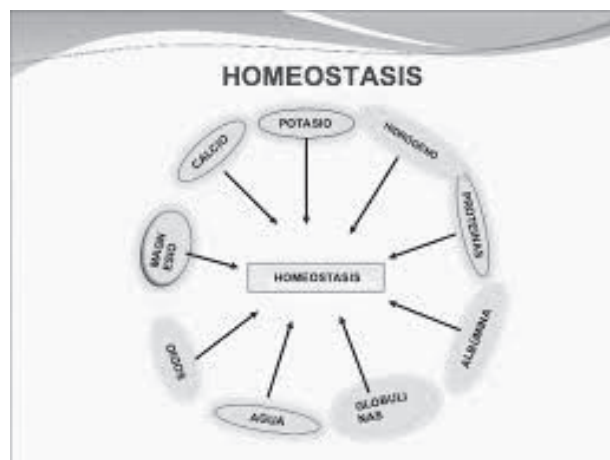
Amb açò no vull dir que no sigui preocupant atès l'alta mortalitat en persones majors o en persones amb patologies prèvies. És altament contagiós la qual cosa genera un problema de salut pública. A més, l'impacte sobre el sistema sanitari pot ser inabastable. I, sobretot, que el personal sanitari és el col·lectiu més exposat i amb major risc.

Tanmateix, el que de debò ens hauria de preocupar és que es tracti d'una epidèmia recurrent, que pugui repetir-se any rere any. És a dir que ha vingut per quedar. Sense oblidar que no en puguin aparèixer d'altres, per manca de recursos invertits en salut pública, o per la globalització turística, entre altres factors: reaccions en cadena, amb una retroalimentació que és més comuna del que pensam en determinats països tot i que els mitjans no ho mostren.

La globalització ha transformat la relació entre humans i virus, on el fet local és global i el fet global és local. Atenent que no existeix un sistema de salut pública global adequat. Però, per què es tracta aquesta epidèmia com una qüestió que mereix una atenció quasi exclusiva i amb un seguiment a temps real? La resposta està en el fet que és un problema amb altres cares interconnectades de tipus econòmic, ecològic i social, que ho converteixen en un problema sistèmic i polític sobre el qual convé reflexionar.

Des del punt de vista econòmic l'epidèmia ha contribuït a frenar l'economia generant un menor creixement i un descens a la producció, comerç, consum, turisme i transport o fins i tot la caiguda de les borses. A més d'una forta pujada en els preus dels productes. En una economia tan interdependent, caòtica i fràgil, on la incertesa, l'especulació i la recerca constant de benefici són essencials, les complexes conseqüències sistemàtiques futures són una incògnita, però tot apunta a la possibilitat d'una propera i greu recessió econòmica.

Des del punt de vista ecològic, la frenada econòmica ha reduït el consum de combustibles fòssils i la contaminació de l'aire. Resulta paradoxal que uns efectes negatius per a la salut puguin ser beneficiosos per a la crisi climàtica i ecològica, i potser per a la salut, a mitjan terme. Es confirma així

que la lògica d'un creixement exponencial és perjudicial per a la salut col·lectiva.

Des del punt de vista social ens trobam davant una epidèmia de pànic: és nova i d'un origen incert; no podem predir la seva evolució; no existeix un tractament; s'ha estès a tots els països, i a totes les classes socials; els mitjans han magnificat el seu impacte; esdevé una oportunitat per a degradar poblacions, alhora que localment es generen respostes racistes i xenòfobes. La democràcia s'anul·la sota la superioritat de l'autoritarisme.

Planteja també dos assumptes importants. Per una part, el paper dels governs, dels serveis i la investigació per controlar una més que probable epidèmia d'autoritarisme, cercant audiència mitjançant impactes emocionals i d'entreteniment, i que són incapaços de transmetre una diagnosi crítica i sistemàtica del que passa. En segon lloc, representa un cost d'oportunitat per a molts polítics: quan no es vol parlar d'un tema que molesta es distreu l'atenció parlant-ne d'un altre. Si us heu fixat, des que existeix ja no passa res més.

És un detonador complex de la crisi sistèmica del capitalisme. Tot apunta que pot representar una ocasió ideal per justificar la crisi econòmica que sembla ser que s'acosta. L'epidèmia no és l'únic responsable de la caiguda de les borses, ni tampoc d'una economia desaccelerada, amb els guanys i les inversions estancats, ans la guspira d'una crisi econòmica posposada on la mala salut de l'economia és molt anterior a l'epidèmia. I altre cop s'exigirà als governs que posin mà als recursos públics per pal·liar pèrdues econòmiques.

La propaganda dels grans grups econòmics i mediàtics amaga la realitat i impedeix comprendre adequadament el que passa. Transformar la complexa estructura social d'un tren sense frens, requereix imaginar una societat diferent i realitzar canvis radicals amb polítiques globals sistèmiques en ecologia, economia i salut, que dissenyin formes alternatives de vida en un model productiu i de consum més just, simple i saludable. Un primer pas és no enganyar-nos amb les informacions del relat mediàtic hegemònic i tractar de comprendre la crisi sistèmica que amaga.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

Ens ha deixat un gran protector del CE Alaïor i sel futbol menorquí, Santiago Pons Quintana

El pas de Santiago Pons Quintana pel futbol alaiorenc i menorquí ha estat rellevant i de continuades participacions en diferents capítols, como a jugador, soci, directiu, col·laborador o patrocinador.

Com a jugador, va començar als 13 anys en la categoria de juvenils, única que hi havia en aquells temps per a la joventut. Més tard va incorporar-se a l'equip de regional durant sis anys i posteriorment a l'equip de 3a divisió durant quatre temporades. Acabà la seva participació com a jugador a causa d'una lesió que va patir al camp de la Soledat de Mallorca. Durant aquests anys va tenir la gran oportunitat de participar en els partits més importants que s'han jugat a les festes de Sant Llorenç, amb noms tan destacats com César, Basora, Gonzalvo, Calvet, Pitach, Zarra, Puchades, Ramallets, Ku-

bala i també altres jugadors menorquins de gran talla com Joan Bagur, Venancio, Van Walre, Netis, Taltavull, Carretero, unes vegades com a rivals i altres com a acompanyants en els combinats menorquins que es formaven en aquelles èpoques. Dins aquestes participacions va coincidir amb equips como l'Espanyol de Barcelona, València, Saragossa, Combinat Hungària i també amb els equips de Mallorca de la 3a divisió (Manacor, Constància, At. Balears, Felanitx, Palma i molts altres). En la seva faceta d'esportista només va jugar amb el CE Alaïor, si bé, en un moment donat, va fer una prova amb el FC Barcelona.

Com a directiu. Una vegada acabada l'etapa de jugador va formar part de diverses directives a la dècada dels 50 i 60, ocupant el càrrec de vicepresident, si bé en moltes ocasions els propis presidents li delegaven funcions de presidència pels bons contactes que ell tenia.

Com a soci. Des de molt jove ja va ser soci del CE Alaïor i va estar lligat al club fins a les darreres temporades. També era soci d'altres entitats locals i de l'illa.

Com a col·laborador. Des que els pares van formar l'empresa de calçat Pons Quintana, en Santiago va seguir col·laborant com a empresa amb participacions i esponsorització, cosa que va suposar un ajut important en les activitats esportives del futbol alaiorenc.

En Santiago ha deixat un segell de persona emprenedora, compromesa amb el seu poble i amb moltes entitats esportives, culturals i socials. El seu comiat en el funeral va ser una manifestació nombrosa, testimoni del sentiment de molts alaiorencs cap a la seva persona.

Des d'aquesta pàgina aprofitam per testimoniar el nostre condol a la seva família amb el millor record i gratitud cap a la seva persona. Gràcies Santiago. Descansa en pau.

